

โครงการ “โครงการเผยแพร่ธรรมะสู่เยาวชน” (The Rising Sun พี่ช่วยน้อง)

โดยกลุ่มลูกกรรมลวงฯ ห่วงใยเยาวชน
โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร จ.อุดรธานี
.....

โครงการนี้เยาวชนเป็นผู้เผยแพร่ธรรมะให้กับเยาวชนด้วยกันเอง กลุ่มลูกกรรมลวงฯ ห่วงใยเยาวชนเป็นวิทยากรอบรมเยาวชนตามโรงเรียน และชุมชนต่างๆ ของกลุ่มเผยแพร่ธรรมะสู่เยาวชน (พี่ช่วยน้อง) โดยเน้นการใช้ปัญญาอบรมใจ เพื่อให้เยาวชนมีความเห็นถูกต้องตามหลักสัมมาทิฐิ ให้เยาวชนเชื่อมั่นในกฎแห่งกรรม ปลุกฝังจิตสำนึกในเรื่องความกตัญญูทเวที่ต่อบิดามารดา ครูบาอาจารย์ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อันเป็นเครื่องหมายของคนดี

๑. มองเห็นปัญหา มีปัญญาเห็นโอกาส

“แม้ไม่อาจเทียบหนึ่งในล้าน ลูกขอตั้งปณิธาน สานสิ่งที่พ่อสร้างไว้
จะขอเดินตามรอยเท้าพ่อไป เหนื่อยยากเพียงไหน ไม่ทำให้พ่อผิดหวัง”

โครงการโครงการเผยแผ่ธรรมะสู่เยาวชน (The Rising Sun พี่ช่วยน้อง) โดยกลุ่มลูก
กรมหลวงฯ ห่วงใยเยาวชน โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร ได้รับแนวความคิดในการพัฒนาหลักสูตร
มาจากโครงการเผยแผ่ธรรมะสู่เยาวชน ของวัดป่าบ้านค้อ และวัดตาดน้ำพุ อำเภอบ้านผือ จังหวัด
อุดรธานี ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ และมีการพัฒนาหลักสูตรการอบรมอย่างต่อเนื่อง
โดยการนำของพระปัญญาพิศาลเถร (หลวงพ่อกุศล ขิปโปปัญญา) เจ้าอาวาส วัดป่าบ้านค้อ เป็นองค์
อุปถัมภ์ และเป็นผู้ให้กำเนิดโครงการเผยแผ่ธรรมะสู่เยาวชน ด้วยแรงบันดาลใจของพระครูปิยะสีลาจารย์
(พระอาจารย์ไชยา อภิขโย) เจ้าอาวาสวัดตาดน้ำพุ รองประธานอำนวยการค่ายพุทธธรรมวัดป่า
บ้านค้อ จ.อุดรธานี ที่ได้ให้ความสำคัญแก่เยาวชนซึ่งเป็นความหวังของชุมชนและประเทศชาติ และ
เป็นการปลูกฝังสิ่งที่ดีงามให้กับเยาวชน เป็นการสร้างความมั่นคงแก่สังคม และประเทศชาติอย่างแท้จริง

ทั้งนี้เพื่อน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงครองสิริราช-
สมบัติครบ ๖๐ ปี พระองค์ทรงเป็นกษัตริย์ยอดกตัญญู จากหนังสือ “มหाराชายอดกตัญญู” ได้
เขียนไว้ว่า “ในหลวง...นอกจากจะเป็นยอดพระมหากษัตริย์ของโลก... ทรงเป็น THE KING OF KINGS
แล้ว ในหลวงของเรายังเป็นกษัตริย์ยอดกตัญญูด้วย ดังปรากฏในภาพ...สมเด็จพระเจ้าเสด็จไปในที่ต่างๆ
แล้วมีในหลวงประคองเดินไปตลอดทางเป็นภาพที่ประทับใจมาก...เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน ท่านกตัญญู
ต่อแม่ ประคองแม่เดิน ทุกครั้งที่ในหลวงไปหาสมเด็จพระเจ้า ท่านต้องไปกราบที่ตักสมเด็จพระเจ้าทุกครั้ง
เมื่อครั้งสมเด็จพระเจ้าประชวรอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช ในหลวงเสด็จไปประทับกับแม่ทุกวัน...ปรนนิบัติแม่
จนกระทั่งแม่หลับ เมื่อสมเด็จพระเจ้าสิ้นพระชนม์ ในหลวงคุกเข่า...กราบลงที่อกแม่ ชบหน้านั่งอยู่นาน
แล้วค่อยๆ เงยพระพักตร์ขึ้น พระองค์ทรงเป็นต้นแบบของความกตัญญูกตเวที”

ด้วยแรงบันดาลใจและจากกรอบความคิดนี้ จะเห็นได้ว่าการที่จะพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ จำเป็นต้องปลูกฝังจิตสำนึกของเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี มีความกตัญญูตเวทีเป็นเบื้องต้น ซึ่งเป็นการปูพื้นฐานทางด้านศีลธรรม จริยธรรม ส่วนปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมนั้น ต้องแก้ไขที่ต้นเหตุจึงจะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและได้ผล การแก้ปัญหาต้องอาศัยกำลังของสถาบันหลักคือ บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) วัด หรือศาสนา จึงต้องมีบทบาทในสังคมมากขึ้น เพื่อปลูกฝังเด็กให้เป็นคนดี มีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม เชื่อในกฎแห่งกรรม รู้จักสิ่งที่ควรทำให้เจริญ สิ่งใดควรหลีกเลี่ยง

กลุ่มลูกกรมหลวงฯ ห่วงใยเยาวชน ซึ่งประกอบด้วย

๑. นางสาวสุพัตรา	เหลาสิ่งห์	ประธาน	ม.๕/๑
๒. นางสาวรัตนา	อย่างสวย	รองประธาน	ม.๕/๑
๓. เด็กชายพิสิทธิพล	ใจกล้า	รองประธาน	ม.๒/๒
๔. เด็กหญิงภาวดี	วงษาเสนา	เลขานุการ	ม.๒/๑๐
๕. นางสาวโฉมฉาย	สีแสงน้อย	เหรัญญิก	ม.๕/๑
๖. เด็กหญิงธารทิพย์	ศรีอินทร์	ประชาสัมพันธ์	ม.๒/๑๐
๗. เด็กหญิงเกสรทอง	วงศ์ขานนท์	สวัสดิการ	ม.๒/๑๐
๘. เด็กหญิงเบญจพร	สุจรีต	สวัสดิการ	ม.๒/๑๐
๙. เด็กหญิงวิชุดา	หอมสมบัติ	สวัสดิการ	ม.๒/๑๐

ได้ตระหนักในการแก้ปัญหาเหล่านี้ จึงได้จัดทำโครงการ “โครงการเผยแพร่ธรรมะสู่เยาวชน The Rising Sun พี่ช่วยน้อง” ขึ้น เพื่อสร้างคนดีมีคุณธรรมให้แก่โรงเรียนของเราแล้วขยายไปสู่โรงเรียนใกล้เคียงและสังคมรอบๆ โดยเน้นการใช้ปัญญาอบรมใจ ให้มีความเห็นถูกต้องตามหลัก สัมมาทิฐิ ให้กับเยาวชน เชื่อมั่นในกฎแห่งกรรม ปลุกฝังจิตสำนึกในเรื่องความกตัญญูต่อบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อันเป็นเครื่องหมายของคนดี ตามที่พ่อหลวงของพวกเราได้ปฏิบัติเป็นแบบอย่างตลอดมา พระองค์ทรงเป็น “กษัตริย์ยอดกตัญญู” สมควรที่เด็กๆ และเยาวชนทั่วทั้งประเทศควรยึดเอาพระองค์เป็นแบบอย่าง เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของ ชีวิตและความสุขของพ่อแม่ผู้ปกครอง ดังคำกล่าวของหลวงพ่พุทธทาสที่กล่าวไว้ว่า “โลกรอดได้เพราะความกตัญญู”

โครงการนี้ทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนเป็นคนดี เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจ เสริมสร้างปัญญาเสริมสร้างความสามัคคีธรรมให้เกิดขึ้นในหมู่เยาวชน

๒. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การอบรมเยาวชนตามโรงเรียน และชุมชนต่างๆ ของกลุ่มเผยแพร่ธรรมะสู่เยาวชน (พี่ช่วยน้อง) ยึดหลักภาษิตที่ว่า “มโนปุพฺพงคมา ธมฺมา มโนเสฐฺรา มโนมยา” “สิ่งทั้งหลายมีใจเป็นผู้นำ มีใจเป็นใหญ่ สำเร็จได้ด้วยใจ” โดยมุ่งเน้นปัญญาอบรมจิตใจเป็นพื้นฐาน ให้เกิดความเห็นที่ถูกต้องตามหลักสัมมาทิฐิ เชื้อในกฎแห่งกรรม เพื่อให้ใจดี กายดี วาจาดี การกระทำหรือการแสดงออกก็ดีงามและถูกต้องเป็นสัมมาปฏิบัติ

ประกอบกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ว่า

“วัยเด็กเป็นวัยเริ่มต้น เป็นวัยเตรียมตัว เพื่อสร้างความเจริญมั่นคงในชีวิต เด็กๆ จึงควรรับখনขวายศึกษา จักได้มีความฉลาดรอบรู้ ว่า อะไรคือความดี และอะไรคือความเสื่อมเสีย เพื่อสามารถเลือกเฟ้น ทียบยกเอาแต่สิ่งที่ดีที่งามขึ้นมาประพฤติปฏิบัติ ให้เป็นทางนำชีวิตของตน ไปสู่ความเจริญได้ถูกต้องและสมบูรณ์” ซึ่งทางโครงการได้น้อมนำหลักธรรมและแนวทางพระบรมราโชวาทดังกล่าวมาบูรณาการเข้ากับหลักสูตรการอบรมอย่างต่อเนื่องและได้ผล

๓. กระบวนการทำดี

๑. จัดทำโครงการ “ลูกกรมหลวงฯ ห่วงใยเยาวชน” เพื่อเผยแพร่ธรรมะสู่เยาวชน โดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการตั้งแต่กุมภาพันธ์ - สิงหาคม ๒๕๔๙ มีกลุ่มเป้าหมายรวมทั้งสิ้น ๒๐ โรงเรียน จำนวน ๕,๘๙๕ คน (กลุ่มลูกกรมหลวงฯ ได้เข้ารับการอบรมหลักสูตรวิทยากรผู้นำจากวัดป่าบ้านค้อ ครบทั้ง ๓ หลักสูตรสูงสุดของวัด เพื่อประสานบ้าน วัด โรงเรียน ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด)

๒. จัดอบรมธรรมะแก่เยาวชนโดยยึดหลักการ “ใช้สติปัญญาแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ เน้นการป้องกันมากกว่าการแก้ไข” เป็นการอบรมสั่งสอนให้เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการมีความเห็นถูกต้องตามหลัก “สัมมาทิฐิ” เชื้อในกฎแห่งกรรม โดยมีกิจกรรม ดังนี้

ลำดับขั้นตอนการบรรยายธรรมะของวิทยากร

- แนะนำวิทยากรกลุ่มผู้นำ และจัดกิจกรรมเกมสร้างสรรค์เพื่อละลายพฤติกรรม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความคุ้นเคยและเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

- เสนอแนวคิด คำขวัญ เสริมกำลังใจ สาธิตการฝึกมารยาทไทย การกราบ การไหว้ และการทักทาย กราบเบญจางคประดิษฐ์ พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ การไหว้บิดา มารดา ผู้อาวุโส และบุคคลทั่วไป

- ไข่หลักในการบรรยายประกอบการใช้สื่อ โดยยึดหลักสัมมาทิฎฐิ ใช้ปัญญาอบรมใจ
แก้ไขปัญหาชีวิต

- บรรยายประกอบการใช้สื่อวีดิทัศน์ ชุด สัตว์โลกผู้น่ารักเรื่อง นกกระจอกเทศหวงไข่
และเรื่องลูกหมูขี้ตื้อ โดยเนื้อเรื่องบรรยายถึงความรัก ความห่วงใยของแม่ที่มีต่อลูก

- บรรยายประกอบการใช้สื่อวีดิทัศน์ ชุดสัตว์เมา เรื่องฝ่าปอด โทษภัยของสุรา บุหรี
เป็นการสอนให้เห็นถึงความมัวเมาในชีวิต การไม่มีสติควบคุมตนเอง เป็นการสอนให้เห็นทุกข์ โทษ
ภัยของสิ่งเสพติด ซึ่งนำไปสู่ความหายนะและความเสื่อม ซึ่งนอกจากจะสูญเสียอวัยวะ ยังต้องสูญเสีย
ทรัพย์สินเงินทอง หรืออาจจะสูญเสียชีวิตเลยก็อาจเป็นได้ เป็นการเสริมความรู้เรื่องการรักษาตน รักษา
ศีล และการรักษาจิต

- บรรยายประกอบการใช้สื่อวีดิทัศน์ ชุดกว่าจะคลอด ประกอบเพลงอิม่อุ่น รอยจูบ
บนฝ่าเท้า น้ำตาแม่ เป็นการบรรยายถึงพระคุณแม่ ให้ธรรมะข้อคิดเรื่องความกตัญญูกตเวทีต่อบิดา
มารดา ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณ ตลอดจนจนเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ผู้เข้าร่วมโครงการ เกิดความรัก
ซาบซึ้งในพระคุณของแม่ซึ่ให้เห็นถึงความรักความสามัคคี ต่อครอบครัว ต่อเพื่อน ต่อสถาบันชาติ
ศาสนา และพระมหากษัตริย์

๓. จัดให้มีการประเมินผล ติดตามผล โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แสดงความรู้สึก แสดงความตั้งใจมั่น ตั้งปณิธานอันแน่วแน่ในการทำความดีและความชั่วที่จะเลิกเพื่อน้อมถวายในหลวง

และพ่อแม่ ในการอบรมกลุ่มแกนนำยึดหลักการใช้ปัญญาไปแก้ไขปัญหาของชีวิต หรือใช้ปัญญาอบรมใจให้จิตใจยอมรับความจริง ตามหลักสัมมาทิฎฐิ โดยผ่านสื่อการอบรมและขบวนการอบรมอย่างเป็นระบบ

๔. ขยายผลวิทยากรเผยแพร่ธรรมสู่เยาวชน (The Rising Sun พี่ช่วยน้อง) ให้กับโรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการที่วัดป่าหลวง จ.อุดรธานี เมื่อวันที่ ๒๓ - ๒๖ กันยายน ๒๕๔๙ จำนวน ๙ ทีม ดังรายชื่อต่อไปนี้

โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร

โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม

โรงเรียนชุมชนโนนสูง

โรงเรียนบ้านหมากตุมดอนยานาง

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๙๒

โรงเรียนชุมชนบ้านธาตุ

โรงเรียนเชียงหวางพิทยาคม

โรงเรียนบ้านหัวบึง

โรงเรียนนาทรายพิทยาคม

อุปสรรคและการแก้ปัญหา

๑. นักเรียนกลุ่มลูกกรมหลวงฯ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ต้องทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการด้วยตนเอง ซึ่งบางโรงเรียนยังขาดความเชื่อถือ ไม่มั่นใจในการจัดกิจกรรมอบรมเผยแพร่ธรรมะสู่เยาวชน เพราะเห็นว่า วิทยากรผู้รับผิดชอบโครงการ เป็นเพียงนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

วิธีแก้ปัญหา :นักเรียนที่ทำหน้าที่วิทยากร นำเสนอผลการจัดกิจกรรมตามโครงการเผยแพร่ธรรมะสู่เยาวชน (The Rising Sun พี่ช่วยน้อง) ที่ได้ดำเนินการแล้ว ต่อผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง

๒. การจัดกิจกรรมตาม โครงการเผยแพร่ธรรมะสู่เยาวชน (The Rising Sun พี่ช่วยน้อง) มีนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการบางส่วน มีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่ให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรม

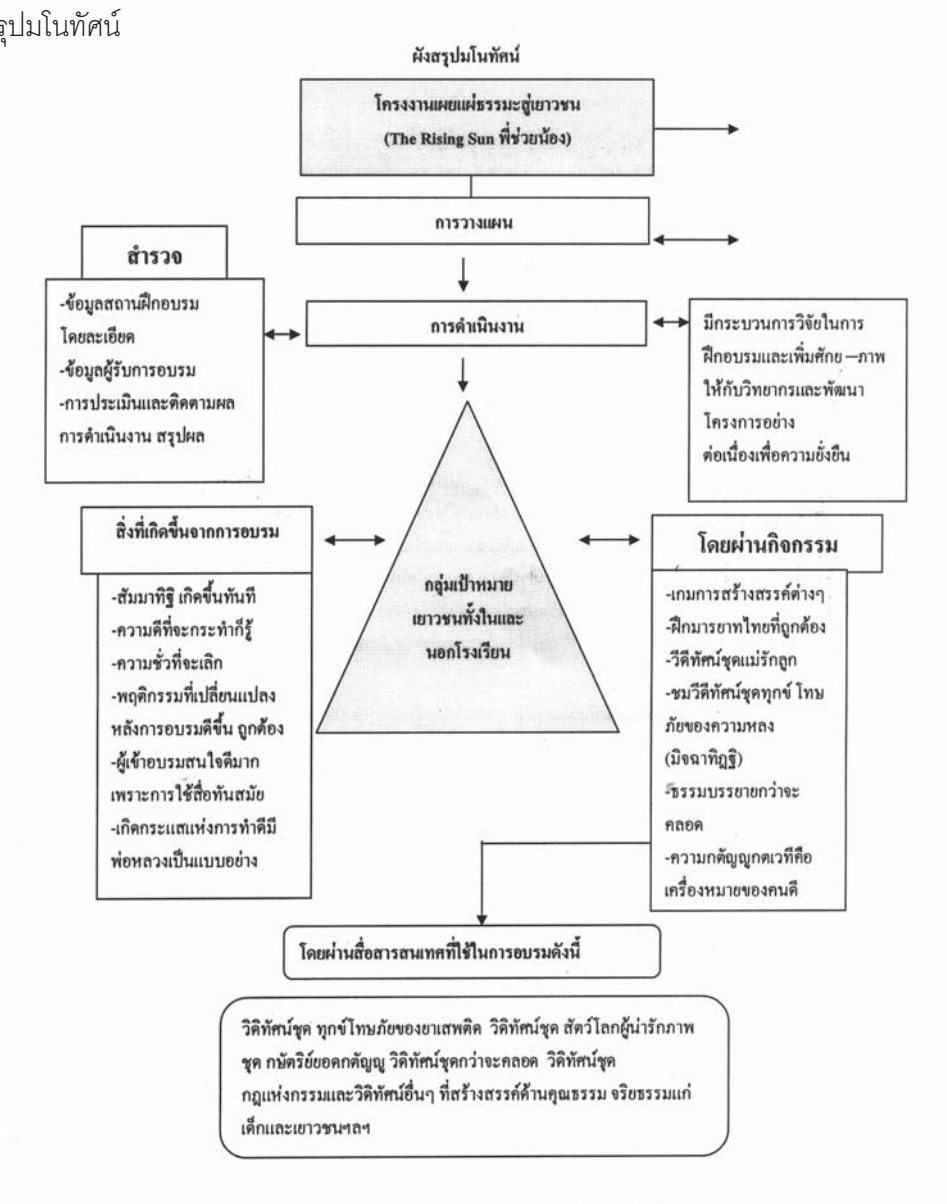

วิธีแก้ปัญหา :นักเรียนที่ทำหน้าที่วิทยากร จัดกิจกรรมโดยใช้เกมในการละลายพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาเกิดความคุ้นเคย มีความเป็นกันเองเสมือนเป็นพี่น้องกัน และเต็มใจร่วมกิจกรรม

๓. นักเรียนกลุ่มลูกกลมหลวงๆ ที่ทำหน้าที่วิทยากร ในบางครั้งต้องขาดเรียนเพราะต้องใช้เวลาเรียนเพื่อไปขยายผลโครงการเผยแพร่ธรรมะสู่เยาวชน ในวันทำการปกติ

วิธีแก้ปัญหา : นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบต่อนตนเองโดยการเรียนเสริมเพิ่มเติม ในภายหลังและครูที่ปรึกษาโครงการต้องแจ้งให้ครูผู้สอนประจำวิชาทราบเพื่อจะได้ช่วยเหลือต่อไป

ผังสรุปโมทัศน์

๑ ■ ผลสะท้อนความสำเร็จ

โครงการเผยแผ่ธรรมะสู่เยาวชน (The Rising Sun พี่ช่วยน้อง) เป็นต้นแบบและแนวทางในการเผยแผ่ธรรมะสู่เยาวชน ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างได้ผลและยั่งยืน มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่เยาวชนลุกขึ้นมาเป็นวิทยากรอบรมธรรมะให้แก่เยาวชนด้วยตนเอง โดยเน้นที่การสร้างความรู้สึกรักตัณฐชาบซึ่งในพระคุณของพ่อแม่ครูอาจารย์เป็นแก่นสำคัญของกิจกรรมในการอบรมระยะสั้นภายใน ๒ - ๓ ชั่วโมง ซึ่งก็ได้ผลเป็นที่ประจักษ์ เห็นได้ชัดว่าผู้เข้าอบรมเกิดความปิติซาบซึ้งร้องไห้ออกมาผูกพันเป็นเจ้าของโครงการอย่างเต็มที่ เด็กๆ เกิดการเรียนรู้ภายในตนเองอย่างลึกซึ้ง มีความสุขจากการงานที่ได้ทำภายใต้พลังศรัทธาในพระพุทธศาสนาและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างแท้จริง จนสามารถนำพลังแห่งความกตัญญูรู้คุณนี้เป็นแรงขับเคลื่อนพร้อมจะเป็นกัลยาณมิตรถ่ายทอดองค์ความรู้และหลักธรรมนี้สู่ผู้อื่นต่อไป เยาวชนกลุ่มแกนนำมีความโดดเด่นในการเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม มีความมุ่งมั่นตั้งใจทุ่มเท เสียสละ และเพียรพยายามสูงมาก นอกจากนี้แนวโน้มของการสืบต่อและขยายผลยังเป็นภาพที่ชัดเจนแน่นอน รวมทั้งสามารถสร้างการยอมรับจากหน่วยงานต่างๆ จนได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมขยายวงได้อีกมาก

“เป็นโครงการที่ไม่เคยมีที่ไหนในโลกมาก่อน อาตมาไม่เคยเห็น แต่ด้วยความชาญฉลาดของพระเดชพระคุณหลวงพ่อพระอาจารย์ทูล ขิปปปัญญา และพระอาจารย์ไชยา อภิโย แห่งวัดป่าบ้านค้อและวัดตาดน้ำพุ ที่ได้สร้างโครงการนี้ขึ้นมา เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำ ได้ใช้ความสามารถเต็มที่ หลังจากผ่านการอบรมที่วัดไปแล้ว นำธรรมะที่ได้ไปเผยแผ่สู่เพื่อนๆ น้องๆ ของเขา เป็นการเสียสละทำงานเพื่อส่วนรวม โดยเผยแผ่ธรรมะสู่เยาวชน โดยเยาวชนเพื่อเยาวชน และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงและยั่งยืน ตามแนวทางพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ คือ “บวร” และน้อมนำเอาพระองค์มาเป็นแบบอย่างแห่งความกตัญญู”

พระพุทธา วุฑฒิปญโญ

วัดป่าบ้านค้อ

“เป็นโครงการที่ตรงประเด็นที่สุด และสามารถทำให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมได้ทั่วประเทศ อย่างแน่นอน และรวดเร็ว อาตมาเชื่อมั่นว่าได้ผลจริง และยั่งยืนอย่างแน่นอนถ้าขบวนการอบรมเป็นไปตามขั้นตอนที่ได้รับการอบรมมาจากวัดป่าบ้านค้อหรือจากวัดตาดน้ำพุ และโครงการนี้ จะสามารถแก้ปัญหาวิกฤติของศีลธรรมจริยธรรมในโรงเรียนและในสังคมได้จริง ขอให้กำลังใจแก่คณาจารย์ทุกคนและครูที่ปรึกษาโครงการฯ ตลอดจนผู้บริหาร ครู - อาจารย์ ทุกท่านที่ให้ความสำคัญ และให้ความร่วมมือ อย่างเต็มที่ เพื่อเป็นการน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พ่อหลวงของเรา “กษัตริย์ยอดกตัญญู” และเป็นการตอบแทนคุณพ่อแม่ ครู - อาจารย์วัดป่าบ้านค้อและวัดตาดน้ำพุ ที่อบรมสั่งสอนพวกเรามาจนได้มีวันนี้”

พระสังคม ธนปญโญ

ประธานครูพระอุตรธานี เขต ๑

“หนูมีความรู้สึกภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้ร่วมกันทำโครงการนี้ขึ้นมา เพื่อน้อมถวายตอบแทนพระคุณหลวงพ่อหลวง ขิปปปญโญ พระอาจารย์ไชยา อภิขโย และครูอาจารย์ทุกๆ ท่าน ผ่านโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรตินี้ โดยเฉพาะปีนี้เป็นปีมหามงคลสูงสุดที่หนูจะได้ทำความดี เพื่อน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พ่อหลวงของแผ่นดิน หนูตั้งใจจะทำให้ดีที่สุด เพื่อพระองค์ท่านอย่างสุดจิตสุดใจ หนูจะพยายามนำพาเพื่อนๆ น้องๆ ทีมลูกกรมหลวงฯ ห่วงใยเยาวชนทุกคน เผยแพร่ธรรมะสู่เยาวชนให้มากที่สุด โดยอาศัยพระบารมีของพระองค์ กษัตริย์ยอดกตัญญูพระองค์นี้เป็นกำลังใจให้หนูและทีมงาน เพื่อสร้างสรรค์ให้สังคมไทยของเราดีขึ้นแม้จะต้องฟันฝ่าอุปสรรคมากมายเพียงใดก็ตาม”

นางสาวสุพัทธรา เหลาสึงห์

ประธานโครงการ

โครงการพี่น้องรวมใจรักษาวินัยถวายในหลวง

โดยกลุ่มเสียงแห่งอนาคต

โรงเรียนสารคามพิทยาคม จ.มหาสารคาม

.....

กลุ่มเยาวชนโรงเรียนสารคามพิทยาคม พบปัญหาที่สำคัญของโรงเรียน ได้แก่ ปัญหาเรื่อง
ความสะอาด การแต่งกายไม่ถูกระเบียบ ไม่มีระเบียบวินัย เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เกิดจากการขาด
จิตสำนึกที่ดีของนักเรียน กลุ่มเสียงแห่งอนาคตจึงคิดพัฒนาปลูกจิตสำนึกของเพื่อนนักเรียนให้รู้ เข้าใจ
และกล้าที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ดีของตน โดยใช้หลักการ ๔ ส. คือ สานสัมพันธ์ สัญญาใจ
สั่งสมนิสัย และสร้างเครือข่ายความดี

๑ ■ มองเห็นปัญหา มีปัญญาเห็นโอกาส

“ความดีเริ่มต้นได้จากตนเอง”

วินัยเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นเหมือนพวงมาลัยคอยกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิต ถ้าปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย ก็เหมือนเลือกเดินทางไปในเส้นทางที่มีแต่ความสุขความเจริญ ในทางกลับกันถ้าไม่ปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัย หรือละเมิดระเบียบแบบแผนที่ตั้งไว้ ก็เหมือนเลือกเดินทางไปในเส้นทางที่มีแต่ความเสื่อม ความวุ่นวาย เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย

ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนสารคามพิทยาคม เช่น ปัญหาความสกปรก การทิ้งขยะไม่เป็นที่ การขีดเขียนบนฝาผนังห้องเรียน ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย การมาโรงเรียนสาย แต่งกายไม่ถูกระเบียบ พูดคุยหยอกล้อขณะเข้าแถวหน้าเสาธง เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้มาจากการขาดวินัย ขาดจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและการอยู่ร่วมกัน

ความน่าสนใจอยู่ที่เรื่องจริงที่เกิดขึ้นจากการลงมือทำโครงการนี้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่๕ ทั้ง ๘ คน คือ

๑. นายสุทธิเกียรติ พันแสน ประธาน
๒. นายปฏิพัทธ์ ทรงเกียรติคุณ รองประธาน
๓. นางสาวสุทธิดา แก้วสองสี รองประธาน
๔. นางสาวณุดา พลชัย เลขานุการ
๕. นางสาววรัญญา วุฒิพันธุ์ เกร์ณูญิก
๖. นายพงศ์เพชร แนบกลาง ประชาสัมพันธ์
๗. นายจักรพงษ์ วุ่นสีแซง สวัสดิการ
๘. นางสาววิศยา ไหลหาโคตร สวัสดิการ

พวกเขาเรียกตัวเองว่า กลุ่มเสียงแห่งอนาคต เขามีความกล้าที่จะมอง และระบุปัญหาของตน พร้อมชักชวนกันคิดวิเคราะห์หาทางแก้ปัญหา ด้วยตระหนักว่าเยาวชนจำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังจิตสำนึก เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ดีของตน และพัฒนาตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้อื่น

พวกเขาจัดการแก้ปัญหาโดยใช้ความเป็นกัลยาณมิตรนำทางสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องในการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยเป็นความรับผิดชอบต่อตนเอง และส่งผลต่อการปฏิบัติกิจการงานใดๆ ที่เป็นผลดีตามมา

๒. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

นักเรียนสามารถระบุหลักการที่เขาได้ร่วมกันพิสูจน์ด้วยตนเองผ่านการลงมือทำโครงการนี้ได้ว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม ต้องอยู่อาศัยร่วมกัน ทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันตามขนบธรรมเนียมประเพณีหรือระเบียบแบบแผนที่สังคมนั้นๆ กำหนดขึ้นร่วมกัน สิ่งที่จะทำให้มนุษย์กำกับตนให้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนได้ โดยผ่าน

๑. หลักธรรมทางศาสนา

❖ **ทริโศตปปะ** คือ ความละเอียดเกรงกลัวต่อบาป จากผลแห่งการกระทำที่ไม่ถูกต้องของตน ทำให้นักเรียนรู้ว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ มีจิตสำนึกรู้ว่าทั้งขยะไม่เป็นที่ทำให้เกิดความสกปรกขึ้น รู้สึกละเอียดใจ ไม่กล้าที่จะทิ้งขยะไม่เป็นที่ หลีกเลียงการกระทำที่จะก่อให้เกิดความสกปรกต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม การที่นักเรียนได้พบเห็นความสะอาด ได้สัมผัสถึงความดี และได้รู้สึกถึงความสุขกายสบายใจ ก็เกิดเป็นความรักในความดีนั้น มีใจรักความสะอาด รักความมีระเบียบวินัยหรือถ้าแต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ถูกระเบียบ จะถูกมองว่าเป็นนักเรียนที่เกเร ไม่น่ารัก ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมและพยายามทำตนเป็นนักเรียนที่ดีเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนคนอื่นอีกด้วย

❖ **วินัย** หมายถึง ระเบียบสำหรับกำกับความประพฤติให้เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน

❖ **อิทธิบาท ๔** คือ มีความพอใจ ความเพียร ความเอาใจใส่ และคิดไตร่ตรองพร้อมที่จะสร้างวินัยให้แก่ตน

ฉันทะ คือ ความมีใจรักในสิ่งที่ทำ ก่อนที่จะลงมือได้ เราต้องลงใจก่อน นั่นคือทำใจให้รัก พอใจกับสิ่งที่จะทำก่อน จเมื่อนั้นก็จะลงมือทำด้วยความเต็มใจ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใดๆ

วิริยะ คือ การมีใจพากเพียร ต่อสู้เอาชนะอุปสรรคด้วยใจเข้มแข็ง

จิตตะ คือ ความคิด จดจ่อ เอาใจใส่ต่อสิ่งที่ทำ ย่อมเป็นพลังผลักดันให้สิ่งที่ทำสำเร็จอย่างน่าชื่นชม

วิมังสา คือ มีใจพินิจพิเคราะห์ กระทำสิ่งใดก็ตามด้วยการใช้ปัญญาและความเข้าใจ เป็นหลักธรรมสำคัญที่จะทำให้การงานประสบความสำเร็จ

❖ **ทริโอดตปปะ** คือ ความละเอียดและความเกรงกลัวที่จะละเมิดกฎระเบียบของสังคมา

ทริ คือ ความละเอียดแก้ไข หมายถึง ความละเอียดใจตัวเองในการทำความชั่วความเลว ต่อหน้าไม่ทำบาปลับหลังไม่กล้าประพฤตชั่ว เป็นความรู้สึกจริงจัง เห็นความผิดระเบียบวินัยเป็นบาป จึงไม่ยอมที่จะทำผิดระเบียบวินัย

โอดตปปะ คือ ความเกรงกลัว ความสะดุ้งกลัวต่อความผิด กลัวเกรงโทษผิดและทุกข์ภัย ไม่เสี่ยงทำผิดกลัวว่าเมื่อทำผิดระเบียบวินัยไปแล้วจะส่งผลเป็นความไม่สบายใจเป็นทุกข์

และทั้งหมดนี้เกิดขึ้นได้ด้วย**สัมมาสติ** เป็นธรรมพื้นฐานที่สำคัญของจิตสำนึกที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมาได้อย่างปกติสุข สามารถแยกแยะความมีวินัยและไม่วินัยได้ เป็นการตื่นอยู่เสมอ รู้ตัวว่ากำลังทำอะไร กับใคร ที่ไหน การมีสติจะช่วยให้คนทำผิดระเบียบน้อยลง ไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่นให้ต้องเดือดร้อนวุ่นวาย

๒. หลักการดำเนินงาน ๔ ส.

❖ **สานสัมพันธ์** คือ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง เพื่อความไว้วางใจในการให้คำปรึกษาแนะนำของรุ่นน้อง เพื่อความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน

❖ **สัญญาใจ** คือ การให้คำมั่นสัญญาของรุ่นน้องต่อรุ่นพี่ว่า หลังจากได้รับคำแนะนำปรึกษาในการพัฒนาวินัยที่ดีไปแล้ว จะฝึกปฏิบัติจริงให้ได้ตามที่ตั้งใจไว้

❖ **สังคมนิสัย** คือ การฝึกปฏิบัติ พัฒนานิสัย สร้างวินัยของน้องให้ดีขึ้นด้วยตนเอง โดยต้องยึดสัญญาใจที่มอบไว้ให้พี่ และพี่ต้องคอยดูแลให้คำปรึกษาแก่น้องได้เสมอ

❖ **สร้างเครือข่ายความดี** คือ เมื่อน้องสามารถฝึก ปฏิบัติ พัฒนานิสัย สร้างวินัยให้ดีขึ้นได้แล้ว น้องต้องรักษาวินัยที่ดีไว้เสมอ เป็นกัลยาณมิตรที่ดีแก่ผู้อื่นต่อไป และมีการจัดตั้งชมรมเครือข่ายความดี ขึ้นภายในโรงเรียนเพื่อเป็นศูนย์กลาง เป็นแบบอย่างที่ดีสานสัมพันธ์ สร้างเครือข่ายความดีต่อไป

๓. กระบวนการทำดี

กลุ่มแกนนำออกแบบวางแผนนำพาในผู้คนในชุมชน คือ เพื่อนนักเรียนมามีส่วนร่วมในกระบวนการการทำงานที่เป็นระบบ คือใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อพัฒนาการปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน โดยดำเนินการเป็น ๒ วงรอบ (spiral) แต่ละวงรอบประกอบด้วย

- ❖ การวางแผน (planning)
- ❖ การปฏิบัติการ (action)
- ❖ การสังเกต (observation)
- ❖ การสะท้อนผล (reflection)

ทั้งนี้เพื่อนำไปพัฒนาการวางแผนในรอบต่อไป ทำให้งานที่ดูเหมือนง่ายแต่เป็นปัญหาเรื้อรัง
 สั่งสมจากรุ่นสู่รุ่นถูกนำมาเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพแท้จริง

❖ การดำเนินงานวงรอบที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๘ พฤษภาคม - ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ในวงรอบแรกนี้เด็กๆ ต้องใช้เวลาหลังเลิกเรียนมาประชุมกับศึกษานิเทศก์ ครู และเพื่อน
 นักเรียนด้วยกันเพื่อระดมสมอง ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน โดยเฉพาะ
 ปัญหาความสกปรก และการแต่งกายผิดระเบียบ แล้วกำหนดกลยุทธ์ การพัฒนาปลูกจิตสำนึก กำหนด
 เป้าหมายของการพัฒนา และตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งวิธีการและกิจกรรมการพัฒนาที่
 เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด เด็กๆ ไม่เพียงแต่ดำเนินงานในเชิงรุกด้วยการออกแบบให้มีการ
 อบรมโดยมีวิทยากรมาให้ความรู้ความเข้าใจ และพาทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเท่านั้น แต่ยังใช้
 หลักความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง เพื่อดึงสมาชิกในชุมชนเข้าร่วมโครงการ และสร้างสัญญาณใจในการ
 ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่ดี ส่งเสริมให้กิจกรรมที่พวกเขาออกแบบมา มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

❖ โครงการพี่น้องรวมใจรักชาวนัยถวายในหลวง จัดหาวิทยากรมาอบรมระเบียบวินัยให้นักเรียนในโรงเรียน โดยสร้างกิจกรรมระดมสมองให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาทางชาวนัยในโรงเรียน และมีกิจกรรมกลุ่มสานสัมพันธ์พี่น้อง โดยให้น้องสัญญาากับพี่ว่าจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่ดีของตน มีการทำสมุดบันทึกความดี ซึ่งนักเรียนจะต้องบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน และบันทึกความดีประจำวัน จากนั้นนักเรียนที่เข้าอบรมร่วมใจกันเขียนข้อความสัญญาใจติดไว้ที่ต้นไม้แห่งความดี

นักเรียนรุ่นน้องที่เข้าร่วมอบรมนำสมุดบันทึกความดี มาส่งให้พี่เลี้ยงประจำกลุ่มตรวจทุกวันศุกร์ เพื่อพี่ ๆ จะได้สังเกตพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงสิ่งสมนีสัยที่ดีของน้อง ๆ

ในการประเมินผลวงรอบแรกนี้ เด็ก ๆ จะใช้การสังเกตพฤติกรรมของน้องเป็นระยะ ๆ มีการตรวจสมุดบันทึกความดี เพื่อติดตามสังเกตผลการปฏิบัติ และประมวลประเมินผลสะท้อนด้วยแบบสัมภาษณ์

❖ การดำเนินงานวงรอบที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๓๑ กรกฎาคม - ๑ กันยายน ๒๕๕๙

ในวงรอบนี้เด็ก ๆ จะช่วยกันหาจุดบกพร่องในการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อหาแนวทางหรือกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาแล้วนำมาสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาให้มีผลดียิ่งขึ้น พวกเขามีกลยุทธ์ใหม่ๆ ในการสร้างเครือข่ายความดี อาทิ

❖ การทำเข็มกลัด “ทำดีเพื่อพ่อ” เพื่อทำการหารายได้นำไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่อไป

❖ กิจกรรมพี่น้องสานสัมพันธ์ร่วมกันปลูกต้นไม้ รุ่นพี่รุ่นน้องร่วมใจกันปลูกต้นไม้เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนรักษาสิ่งแวดล้อม

❖ มีการมอบรางวัลห้องเรียนสะอาด ให้กับน้องเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ และการมอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนที่มาช่วยปลูกต้นไม้

จากนั้นทำการประเมินผลการพัฒนาตนเองอยู่ในระเบียบวินัยของนักเรียน โดยติดตามสังเกตว่าน้องได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่ดีของตนเองอย่างไรบ้าง และได้สั่งสมนิสัยที่ดีมากน้อยเพียงไร โดยที่สัญญาใจตรวจสอบบันทึกความดีของน้องทุกวันศุกร์ และใช้ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์บุคคลใกล้ชิดตัวเป็นเครื่องมือในการสะท้อนผล

เมื่อมาถึงการตั้งข้อสังเกตเพื่อศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงานของตน กลุ่มแกนนำก็สามารถใช้รูปธรรมของแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ตีความถ้อยแถลงการร่วมเรียนรู้ และพัฒนาพฤติกรรมเป็นผลเชิงประจักษ์ได้อย่างน่านับถือในความพากเพียร ความละเอียดถี่ถ้วน และควมมีวินัยในการทำงาน เป็นหัวข้อที่มีรายละเอียดครบถ้วนตรงตามความจริงที่พวกเขาสังเกตได้ เช่น

๑. การรักษาความสะอาด

- ๑.๑ ทิ้งขยะลงในถังอย่างเป็นที่
- ๑.๒ ไม่นำอาหารขึ้นไปรับประทานบนอาคารเรียน
- ๑.๓ ไม่ขีดเขียนโต๊ะ ผนังห้อง ประตูห้อง
- ๑.๔ ช่วยเก็บขยะในบริเวณโรงเรียน

๒. การแต่งกาย

- ๒.๑ ไม่ใส่เสื้อลวยชาย
- ๒.๒ ไม่ใส่รองเท้าเหยียบส้น
- ๒.๓ ทรงผมถูกระเบียบของโรงเรียน
- ๒.๔ แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน

๓. พฤติกรรมทั่วไป

- ๓.๑ มาเข้าแถวตรงเวลา
- ๓.๒ เมื่อทำกิจกรรมหน้าเสาธงไม่จับกลุ่มคุยหยอกล้อเล่นกัน หรือลอกการบ้านในแถว
- ๓.๓ นำจานอาหารไปคืนแม่ครัว
- ๓.๔ ไม่ซื้ออาหารรับประทานเกินความจำเป็น

๔. บันทึกความดีที่เกิดขึ้นจริง ได้แก่ ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ซักผ้า ล้างจาน กรอกน้ำ ทั้งขยะ เลี้ยงน้อง รดน้ำต้นไม้ ให้อาหารสัตว์เลี้ยง อ่านหนังสือทำการบ้าน ทบทวนบทเรียนช่วยเพื่อน จัดทำบัญชีรายจ่าย การออมเงิน ชัดโต๊ะเรียนที่ถูกขีดข่วน และทำสื่อการเรียน

๕. ผลสะท้อนจากความสำเร็จ

โครงการนี้ทำทายนมากเพราะเป็นประเด็นปัญหาที่ยากและยึดเยื้อแก้ไม่ตกของแทบจะทุกโรงเรียน เยาวชนกลุ่มนี้มีความกล้าที่จะแปลงความยากให้เป็นความท้าทายที่จะทำให้โครงการแก้ปัญหานี้ให้ได้ โดยอาศัยกระบวนการทางปัญญาวางยุทธวิธีการทำงานเป็น ๒ วงรอบ ทั้งนี้เพื่อเริ่มต้นสร้างเครือข่ายความดีในโรงเรียน

จุดเด่นสำคัญของโครงการนี้ คือ กระบวนการทางปัญญาในการรวบรวมประมวลข้อมูลทางสถิติต่างๆ ที่เป็นระบบ รวมทั้งการเรียนรู้ส่วนบุคคลของกลุ่มเยาวชนที่สะท้อนให้เห็นสังขรณ์ว่า “การจะเปลี่ยนแปลงใครนั้น ต้องหันกลับมาเริ่มเปลี่ยนที่ตนเองก่อน และเพียรพยายามทำสิ่งนั้นอย่างต่อเนื่อง ซื่อตรง จริงจังและจริงใจ” กลุ่มแกนนำมีความมุ่งมั่นที่จะผลักดัน สานต่อ และขยายผลการทำงานต่อไปอีกโดยไม่ย่อท้อ เป็นสิ่งที่น่าชื่นชมในการดำเนินการต่อไป

“จากการทำโครงการครั้งนี้ ทำให้ผมได้มองเห็นจุดบกพร่องของตนเอง ได้พัฒนาตนเอง รู้จักวิธีการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักการแก้ไขปัญหา อีกทั้งยังมีความรู้เกี่ยวกับวินัยมากขึ้น และสามารถปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบวินัยของโรงเรียน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่รุ่นน้องหรือผู้พบเห็น ถึงแม้ว่าการทำโครงการครั้งนี้ จะพบกับอุปสรรคบ้างแต่ผมก็ไม่เคยรู้สึกท้อแท้ หรือเบื่อหน่ายเพราะได้รับกำลังใจจากเพื่อนคณะผู้จัดทำ เพื่อนในห้องเรียน คณะครู อาจารย์ และพี่น้องเครือข่ายความดีทุกคน”

นายสุทธิเกียรติ พิณแสน
ประธาน

“ก่อนที่ข้าพเจ้าจะได้ทำโครงการพี่น้องรวมใจรักษาวินัยถวายในหลวง ข้าพเจ้าก็ยังขาดวินัยอยู่หลายเรื่อง เช่น ยังมาโรงเรียนสาย เห็นขยะอยู่ตรงหน้าก็เดินข้าม เหวทำความสะอาดที่ได้รับมอบหมายก็ไม่สนใจ ขึ้นลงบันไดก็วิ่งเล่นกัน แต่หลังจากที่ได้เข้ามาทำโครงการแล้ว ก็ทำให้รู้ว่าก่อนที่จะบอกให้คนอื่นทำความดีได้เราต้องสร้างความคิดที่ดีที่ตนเองก่อนซึ่งข้าพเจ้าก็เปลี่ยนแปลงไปมาก ต้องมาโรงเรียนแต่เช้า เห็นขยะอยู่ตรงหน้าก็เก็บ ทำความสะอาดตามเวรที่ได้รับมอบหมาย โดยเข้าใจว่ามันไม่ใช่เรื่องน่าอาย คนที่ไม่ทำต่างหากต้องอาย นอกจากนี้ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นยังก่อให้เกิดประสบการณ์ใหม่ๆ มากมาย ได้รู้จักการทำงานกลุ่ม ได้ฝึกรับความกดดันจากรอบด้าน มีปัญหาอุปสรรคมากมายให้แก้ไข และที่สำคัญ ได้สัมผัสความห่วงใยที่เพื่อนมีให้แก่กันมีความสุขที่ได้ทำความดี สุขจากความอึดเอมใจ สุขที่ได้ทำงาน และสุขที่ได้เป็นเสียงแห่งอนาคตที่ดีของสังคม”

นายปฏิพัทธ์ ทรงเกียรติกุล
รองประธาน

“เมื่อพวกเราเริ่มทำก็เริ่มที่จะมองเห็นปัญหาภายในโรงเรียน แล้วก็พบกับปัญหาเรื่องการขาดวินัยในโรงเรียน แต่ก่อนที่พวกเราจะนำผู้อื่นให้รักษาวินัย พวกเราก็ต้องรักษาวินัยของตนเองก่อน ดิฉันก็เป็นคนหนึ่งที่ต้องเปลี่ยนแปลงตนเองในเรื่องวินัยมากพอตัว โดยเฉพาะเรื่องการมาโรงเรียนสาย ดิฉันจึงต้องมาโรงเรียนแต่เช้า และดิฉันก็พบว่า การมาโรงเรียนแต่เช้าทำให้ได้พบกับสิ่งดีๆ มากมาย และอีกสิ่งหนึ่งที่ดิฉันต้องพบเจอ คืออุปสรรคมากมายที่ต้องฝ่าฟัน เช่น ปัญหาเรื่องการเรียน เพราะต้องทำกิจกรรมและเรียนด้วย จึงทำให้ดิฉันเหนื่อยและท้อ แต่ดิฉันก็ฝ่าฟันมาได้ เพราะได้กำลังใจจากเพื่อนๆ อาจารย์ และผู้ปกครองที่คอยให้กำลังใจ และเพื่อนๆ ก็พยายามช่วยแก้ปัญหาทำให้พวกเราสนิทสนมกันมากขึ้นและการแข่งขันครั้งนี้ก็เป็นอีกอุปสรรคหนึ่งที่ดิฉันและเพื่อนต้องเผชิญเพราะมันคือการพิสูจน์ตนเอง”

นางสาวสุทธิดา แก้วสองสี

รองประธาน

“ความประหลาดใจเกิดขึ้นกับดิฉัน ปัญหามากมายที่เคยมองข้ามไปเพราะคิดว่าเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อยนั้นได้ส่งผลกระทบต่อกลายเป็นปัญหาเรื้อรังอันยากต่อการแก้ไข เมื่อพวกเราได้นำมาวิเคราะห์หาสาเหตุก็พบว่าโดยรวมแล้วปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านั้น มาจากการขาดวินัย เราเองต้องรู้จักเป็นตัวอย่างก่อน ให้พวกเขาเหล่านั้นเห็นถึงผลที่ได้ ประโยชน์จากการประพฤติวินัย แต่การจะเปลี่ยนแปลงตนเองนั้นย่อมมีอุปสรรคเกิดขึ้น เราจึงต้องใช้ความเพียรพยายามอันมาจากกำลังใจของคนรอบข้าง โครงการนี้เป็นแรงผลักดัน และกระตุ้นให้เกิดความกล้าที่จะพิสูจน์ตนในการทำความดี ฝึกความกล้าคิด กล้าพูด และแสดงออกทางความคิดเห็นในทางที่ถูกที่ควร แม้จะพานพบกับอุปสรรคขวากหนามบ้าง แต่สิ่งเหล่านี้จะทำให้ความสำเร็จของเรามีค่ามากยิ่งขึ้น”

นางสาวณุดา พลชัย

เลขานุการ

ผู้ใหญ่ วัยรุ่น เด็กเล็ก
มาช่วยกันรักษาวินัย

อยากเป็นเด็กดีกันใช่ไหม
เยาวชนรุ่นใหม่ พาชาติไทยเจริญ

นายพงศ์เพชร แนนกลาง
ประชาสัมพันธ์

คำว่า “ถวายเป็นหลวง” ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นคำที่ดี มีความหมาย และทุกคนอยากทำ อยากตั้งใจทำเพราะเป็นการทำเพื่อพ่อหลวงของเรา ซึ่งมีหลายๆ คนที่ไม่มีโอกาสได้ทำ เวลาข้าพเจ้าเดินไปไหน ไม่ว่าในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน ไม่ว่าในเครื่องแบบหรือนอกเครื่องแบบ เมื่อพบเศษขยะ เศษกระดาษ ขวดน้ำ ซองขนม สิ่งแรกที่ข้าพเจ้านึกถึงก็คือ เราเป็นผู้รักษาวินัย การก้มลงเก็บจึงเป็นสิ่งที่เราควรปฏิบัติถึงแม้ว่าคนอื่นจะไม่รู้ก็ไม่เป็นไร ความดีเก็บไว้ที่ใจก็พอ และเราต้องเป็นแบบให้คนอื่นสามารถปฏิบัติตามได้เพื่อขยายพลังแห่งความดีต่อไป

นายจักรพงษ์ ภู่นสีแสง
สวัสดีการ

โครงการ เยาวชนอาสาพัฒนาชาติไทย เทิดไถ่องค์พ่อหลวง

โดย กลุ่มชนเขา-เยาวชน
โรงเรียนสตรีศึกษา จ.ร้อยเอ็ด

การสร้างสังคมการเรียนรู้ เป็นหัวใจสำคัญของการจัดทำโครงการนี้ โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ซึ่งอยู่ในลักษณะของการเป็นอาสาสมัคร ซึ่งยุทธศาสตร์สำคัญที่นักเรียนใช้เป็นแกนหลักคือ “โรงเรียนเข้าวัด พัฒนาชุมชน” โดยวัยรุ่น แบบวัยรุ่น เพื่อวัยรุ่น

๑ ■ มองเห็นปัญหา มีปัญญาเห็นโอกาส

“ค่ายอาสา สานสัมพันธ์ เข้าถึงภูมิปัญญาชุมชน”

นักเรียนโรงเรียนสตรีศึกษามีมากถึงประมาณ ๔,๐๐๐ คน และมีลักษณะเป็นคนเมือง คือ ถูกตัดขาดจากวิถีชีวิตแท้จริง กิน อยู่ ดู ฟัง ไม่เป็นกันเสียแล้ว ทั้งๆ ที่เป็นคนต่างจังหวัด ดูแล้วอาจจะธรรมดาๆ แต่เบื้องหลัง กลับเป็นโจทย์ปัญหาที่ทတ်ไ้มากมาย เช่น เยาวชนไม่กล้าแสดงออกในการทำ ความดี ขาดความมั่นใจ เพราะไม่เคยฝึกปฏิบัติมาก่อน เยาวชนไม่เข้าวัด ไม่รู้หลักธรรม จึงประยุกต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริงประจำวันไม่ได้ รู้เฉพาะเรื่องที่เรียนที่สอบได้คะแนนดีแต่ไม่มีความเข้าใจในเรื่องที่สอบผ่านแล้วอย่างแท้จริง ปัญหาการขาดทักษะ กิน อยู่ ดู ฟัง และการใช้เวลาไม่เกิดประโยชน์ เยาวชนเคยชินกับการเที่ยวเล่นเพื่อความเพลิดเพลิน ให้ความสำคัญต่อค่านิยมของ

วัตถุต่างๆ มากเกินไป จนลืมวัฒนธรรมท้องถิ่น ขาดวินัยออกจากรากเหง้าเดิมของสังคมไทย ไม่รัก และหวงแหนภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ เพราะไม่รู้จกอย่างจริงจัง

นักเรียนโรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง ๘ คนนี้ มีความแตกต่างมีวิถีทัศน์มีหลักธรรม และพระบรมราโชวาท พวกเขาพร้อมตัวกันจัดตั้งกลุ่มขุนเขา-เยาวชน ซึ่งมีทางออกมานำเสนอทางรอดให้เพื่อนๆ ได้พิจารณา กลุ่มเยาวชนกลุ่มนี้ คณะกัน ๓ ระดับชั้น ทั้งมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ปีที่ ๕ และปีที่ ๖

๑. นายอดิศักดิ์	สีลารัตน์	ประธาน
๒. นางสาวทิวาวรรณ	ผมไผ	รองประธานฝ่ายวิชาการ
๓. นางสาวธนพร	ศรีमान	รองประธานฝ่ายกิจกรรม
๔. นางสาวสิริพร	ศรีวรารักษ์	เลขานุการ
๕. นางสาวประถมพร	มาตย์วิเศษ	ประชาสัมพันธ์
๖. นางสาวกัทลี	บุญแจ่ม	กรรมการฝ่ายกิจกรรม
๗. นางสาวธิดา	อินทร์งาม	กรรมการฝ่ายวิชาการ
๘. นางสาวอรุณี	เวียงธรรม	ประสานงาน

พวกเขา มองปัญหาที่เกิดขึ้นกับเยาวชนอย่างมองเห็นความจริงตรงหน้า และแสวงหาเหตุว่าเป็นผลของ “ความไม่รู้” การเรียนรู้ หมายถึง การปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรม อันเนื่องจากการได้รับประสบการณ์ ซึ่งควรจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เขาจึงหยิบยก “การสร้างสังคมการเรียนรู้” ขึ้นเป็นหัวใจของการจัดทำโครงการ เน้นด้วยว่าการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง และอยู่ในลักษณะการอาสาสมัคร พวกเขามีศรัทธาในการจัดกิจกรรมเยาวชนด้านการบริการสังคมและงานอาสาสมัครว่าเป็นเครื่องมือที่จะช่วยสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวมมากขึ้น สามารถสร้างการเรียนรู้และพัฒนาเยาวชน ส่งผลถึงการสร้างผู้ใหญ่ที่ดี

ในวัน ข้างหน้าเพื่อดูแลสังคมในอนาคตด้วย
 ยุทธศาสตร์สำคัญที่นักเรียนใช้เป็นแกนหลักคือ “โรงเรียนเข้าวัด พัฒนาชุมชน” โดยวัยรุ่นุ่นแบบวัยรุ่นุ่น เพื่อวัยรุ่นุ่น

๒. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การจัดโครงการในครั้งนี้ใช้หลักการ “โรงเรียนเข้าวัดพัฒนาชุมชน” ภายใต้โครงการ “เยาวชนอาสาพัฒนาชาติไทย เทิดไท้องค์พ่อหลวง” โดยให้มีการประยุกต์หลักธรรมและแนวพระราชดำริด้วยการฝึกปฏิบัติจริง

❖ ไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา)

จากกิจกรรมหลัก คือ การเข้าพัฒนาชุมชน การสนทนากับผู้หลักผู้ใหญ่ในฐานะลูกหลานช่วยงานบ้าน บัดกวาด เช็ดถู และดูแลผู้เฒ่า ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม ทั้งกาย วาจา และใจ มีความสำรวม ระวัง อดทน ทำให้นักเรียนเป็นปกติ มีสมาธิตั้งมั่นและเกิดปัญญาเรียนรู้ต่อสิ่งต่างๆ

❖ อริยสัจ ๔ (ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค)

การเผชิญปัญหา และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งของตนเอง และในการสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อให้เกิด การกระทำที่สร้างสรรค์ เช่น การเก็บโทรศัพท์มือถือและการเก็บเงินทั้งหมด จากน้องๆ ที่ จะลงชุมชน ทำให้เกิดเงื่อนงำที่น้องๆ ต้องเผชิญปัญหา และพลิกให้เป็นโอกาสของการเรียนรู้ สร้างความสัมพันธ์กับผู้คนในหมู่บ้านได้อย่างสนิทสนม รวดเร็ว

❖ มงคลชีวิต

มงคลชีวิตที่ ๗ การเป็นพหูสูต

มงคลชีวิตที่ ๘ มีศีลปะ

มงคลชีวิตที่ ๙ มีวินัย

มงคลชีวิตที่ ๑๐ มีวาจาสุภาสิต

มงคลชีวิตที่ ๑๕ บำเพ็ญทาน

มงคลชีวิตที่ ๑๖ ประพฤติธรรม

มงคลชีวิตที่ ๒๖ พังธรรมตามการ

มงคลชีวิตที่ ๒๗ มีความอดทน

มงคลชีวิตที่ ๓๐ สันทนาธรรมตามการ

มงคลชีวิตนั้นเป็นที่แน่นอนอยู่แล้วว่าเป็นมงคล ซึ่งในชีวิตนี้ เราต้องสร้างมงคลชีวิตในการใช้ชีวิตเพื่อให้ชีวิตเป็นสุข ฉะนั้น จึงมีการกำหนดการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริงในกิจกรรมโครงการครั้งนี้ ตามข้อมงคลชีวิตดังกล่าว

❖ เศรษฐกิจพอเพียง

จากแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงนี้ คณะผู้ดำเนินโครงการ ได้น้อมนำมาใช้เป็นหลักการดำเนินงานเพื่อการพอเพียง พร้อมทั้งนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนผู้ร่วมโครงการได้เรียนรู้ และเป็นผู้รู้จักคำว่าพอ

❖ ความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

พระราชดำรัส “...ความสามัคคีปรองดองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กับความรักใคร่เผื่อแผ่ช่วยเหลือกันฉันท์ญาติพี่น้อง สองประการนี้ คือ คุณลักษณะสำคัญของไทยที่ช่วยให้บ้านเมืองอยู่รอดเป็นอิสระและเจริญมั่นคงมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน...”

ความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันนั้น คณะผู้ดำเนินโครงการได้น้อมนำมาปฏิบัติจนโครงการนี้ได้ดำเนินงานจนประสบความสำเร็จ บรรลุจุดประสงค์ทุกประการ พร้อมกันนั้นยังได้นำบทเรียนที่เคยได้รับ จากการดำเนินงานเกี่ยวกับความสามัคคีและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันไปสนทนากับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการให้เรียนรู้และสร้างกิจกรรมเกี่ยวกับความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะด้วย

๓. กระบวนการทำดี

ที่เด็ดค่ายครั้งที่ ๑ : บ้านใจดี ต.นาเมือง อ.เสลภูมิ

โรงเรียนสตรีศึกษามีการจัดค่ายอบรมต่างๆ เป็นประจำอยู่แล้วเป็นพื้นฐาน กลุ่มเยาวชนแกนนำ จึงมีประสบการณ์เข้าค่ายมาหลายแบบ หลายครั้ง หลายอารมณ์ จึงมีความคิดสร้างสรรค์มากมาย เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายเพื่อให้เป็นค่ายของเขาอย่างแท้จริง คือ “โดยวัยรุ่นนั้ แบบวัยรุ่นนั้ เพื่อวัยรุ่นนั้” และมีผู้ใหญ่เป็นที่ปรึกษาดูแลให้คำแนะนำ ค่ายคุณธรรมเชิงปฏิบัติของเยาวชนกลุ่มนี้ประกอบด้วย

- ❖ กิจกรรมสัมมนาและอบรมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น
- ❖ กิจกรรมเข้าวัดปฏิบัติธรรม
- ❖ กิจกรรมลงพัฒนาชุมชน
- ❖ กิจกรรมพัฒนาตนเองเชิงจิตวิทยา

พวกเขาใช้การประชาสัมพันธ์ในช่วงกิจกรรมหน้าเสาธง และมีผู้สมัครทันทีในวันแรกถึง ๑๐๐ คน ทำให้คณะทำงานตื่นเต้น และจริงจังกับการเตรียมงาน ประสานงานอย่างมาก ที่ได้ของกิจกรรมที่

ผู้เข้าค่ายไม่รู้มาก่อน คือ หลังจากที่เข้าวัดอบรม ฟังธรรมในคืนแรกแล้ว รุ่งขึ้น พี่ๆ ผู้จัดค่าย เรียกเก็บสตางค์และโทรศัพท์มือถือจากผู้เข้าค่าย ก่อนปล่อยให้กระจายตัวในหมู่บ้าน เพื่อทำกิจกรรม “ทำงานแลกอาหารกลางวัน” โดยมีได้มีการนัดหมายกับคนในหมู่บ้านก่อน ทุกคนต้องใช้ความพยายามสื่อสาร บอกกล่าวของาน ทำ ขอข้าวกิน บ้านแล้วบ้านเล่าด้วยตนเอง ไม่มี

ใครจัดสรรอะไรไว้ให้ บางคนล้างจาน บางคนทำความสะอาด ซักผ้า สอนหนังสือน้องประถม ช่วยขายของและบางคน ไม่ได้ทำอะไร แต่เข้าไปนั่งคุยนั่งพูดจาสนทนา ผู้ใหญ่ก็เมตตาให้อาหารกินพร้อมกับเชื้อเชิญ ชักชวนให้กลับมาหามาเยี่ยม มาคุยอีก เป็นความตื่นเต้นโดใจที่เกิดการเรียนรู้มากมายตลอดเวลาที่เผชิญสถานการณ์แก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยไม่สามารถพึ่งพาผู้อื่นได้ นอกจาก ภาย วาจาใจ อันเป็นปกติของตน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประทับใจมากทำให้กิจกรรมต่อๆ มา เช่น การพัฒนาหมู่บ้าน เก็บกวาดทำความสะอาดถนนหนทาง ท่อระบายน้ำ หรือที่อ่านหนังสือของหมู่บ้าน ตลอดจนการชวนผู้ใหญ่ที่ต้นไปขอความช่วยเหลือในช่วงเช้า มาร่วมจุดเทียนชัยถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในตอนค่ำ ก็เต็มไปด้วยความพร้อมเพรียง เต็มอกเต็มใจ ประสานใจเป็นหนึ่งเดียวเสมือนรู้จักกันมานาน เป็นลูกเป็นหลาน เป็นครอบครัวเดียวกัน

จิตวิญญาณของสังคมไทยถูกปลูกให้ฟื้นคืนพลังอีกครั้ง แล้วเสริมให้แข็งแกร่งด้วยกิจกรรมในวันรุ่งขึ้นที่ผู้เข้าค่ายได้กระจายตัวกันไป “เรียนรู้” ของดีของแต่ละหมู่บ้านหรือรู้จักสินค้าพื้นบ้านที่เคยได้รางวัล SME แต่ไม่มีใครสนใจจนแทบจะห่างหายไปจากคนรุ่นใหม่ เช่น การทอเสื่อ การทำหมอนเห็ด เป็นต้น ผู้เข้าค่ายได้เข้าไปดู ไปเรียนรู้ ไปหัดทำตามผู้ใหญ่ เกิดความภูมิใจในภูมิปัญญาที่ได้พบตรงหน้านั้นเอง

ค่ายครั้งที่ ๒ บ้านดอนแก้ว ต.บึงงาม กิ่งอำเภอทุ่งเขาหลวง บ้านของประธานกลุ่ม...คนนี่เอง

ด้วยความสดใหม่ของกิจกรรมโดนใจวัยรุ่น ทำให้กิจการค่ายคุณธรรมเชิงปฏิบัติเป็นที่กล่าวขวัญถึงและมีผู้คนเฝ้ารออยากจะทำครั้งต่อไป คณะเยาวชนผู้ดำเนินโครงการจึงออกแบบเงื่อนไขเพิ่มเติมขึ้นจากเดิม คราวนี้เลือกพื้นที่เป็นหมู่บ้านของประธานกลุ่ม ซึ่งเป็นหมู่บ้านขนาดเล็กและรู้จักเป็นที่เป็นที่น้องเกี่ยวดองกันเกือบทั้งหมด จึงทำให้สามารถจัดนักเรียนเข้าพักอยู่ในบ้านแทนการอยู่รวมกันที่วัด โจทย์ คือการใช้ชีวิตร่วมกับญาติผู้ใหญ่ ทำอะไรก็ได้ที่ท่านจะให้ช่วย จะใช้ให้หวาน

บ้างเลี้ยงวัว บ้างลงดำนา ให้อาหารไก่ ขุดดิน ถางหญ้า หุงหาอาหารกินอยู่ดูแลกัน คราวนี้มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐ คน แต่ได้เข้าไปใช้ชีวิต รู้ชีวิต ค้นหาคุณค่าของชีวิตด้วยการเรียนความเป็นมนุษย์คนหนึ่ง ซึ่งฟังฟังกันและกัน ฟังฟังธรรมชาติในสังคมเกษตรกรรมที่เป็นแกนหลักของคนไทย

โครงการครั้งที่ ๒ นี้ยังได้ใจเยาวชน คือเปิดเข้าถึงจิตใจได้จริง เพราะเป็นสิ่งที่มาเติมส่วน

ขาดพร่องของเด็กในสังคมเมืองที่ไม่เคยรู้เรื่องความเป็นไปของสรรพสิ่งในธรรมชาติ ข้าวก็ไม่เคยปลูก วัวไม่เคยเลี้ยง เรื่องภูมิปัญญาจึงไม่ต้องพูดถึงเพราะไม่เข้าใจจริงๆว่าหมายความว่าอย่างไร และมีคุณค่าอย่างไร รู้จักแต่เทคโนโลยีความทันสมัย รู้จักวัตถุ แต่ไม่สัมผัสจิตใจและสัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ไม่เห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงพึ่งพาอาศัยกันและกันอันเป็นสภาวะสังคมที่ปกติมนุษย์ควรจะเป็น เมื่อได้มีโอกาสสัมผัสประสบการณ์ตรงด้วยการใช้ชีวิตร่วมกับชุมชนอย่างไม่มีเงื่อนไข บ้านไหนใครทำอะไรทำด้วย เป็นลูก...เป็นหลาน จึงเท่ากับเป็นการกู้สภาวะการเรียนรู้ของมนุษย์คนหนึ่งให้กลับสู่ความมีประสิทธิภาพได้จริง เมื่อ

เกิดการเรียนรู้สิ่งที่สะท้อนออกมาอย่างตรงไปตรงมา คือพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป เกิดความเข้าใจ เข้าใจผู้อื่น ท่วงไวยุष्ณ กลับไปหาสู่เยี่ยมเยียนพุดคยบ้าง กลับไปช่วยนวดฟัน เลี้ยงไก่ เลี้ยงวัว ช่วยลงแขกเกี่ยวข้าวกันอย่างที่ไม่มีครุมาบังคับ ไม่มีใครเก็บคะแนน นักเรียนใฝ่เรียนและเรียนรู้ได้ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมในบริบทจริง ๆ ของชีวิต ได้ผลพลอยได้ คือความเข้าใจในภูมิปัญญา เห็นความเก่ง ความฉลาด ความช่างสังเกตของคนไม่เรียนหนังสือ ที่หยิบจับเอาประโยชน์จากธรรมชาติ รอบตัวได้สารพัดอย่างพอเพียง สงบสุข มีมิตรไมตรี ทำให้เกิดความภูมิใจ เกิดความรักบ้านรักถิ่นฐานไทย ไม่ใช่แค่เรียนเพื่อสอบผ่าน แต่ขอเกรดเป็นเลขประทับไว้ในกระดาษ แต่ปราศจากความเข้าใจใดๆ อย่างที่เคย

๕. ผลสะท้อนจากความสำเร็จ

เป็นโครงการที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือแก้ปัญหาเยาวชนขาดคุณธรรมจริยธรรม ด้วยการจัดกิจกรรมออกค่ายอาสาพัฒนา ที่พัฒนาปรับปรุงให้พิเศษไปจากการออกค่ายอาสาฯ ทั่วไป โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้หลักธรรมและแนวพระราชดำริ และพัฒนาทักษะชีวิตด้านกิน อยู่ ดู ฟัง เป็นกลุ่มเยาวชนแกนนำตั้งใจทุ่มเทในการทำงานอย่างมาก พวกเขามีความเพียรและความอดทนสูงในการฟันฝ่าอุปสรรคนานัปประการที่เกิดจากความไม่เข้าใจของบุคคลหลายฝ่าย ในท้ายที่สุด การออกค่ายดังกล่าวนี้ก็ได้รับการยอมรับจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนยกระดับให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปกติของโรงเรียน

พวกเขาบรรลุวัตถุประสงค์ที่จะเปิดเวทีให้เยาวชนเกิดการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองโดยลงมือปฏิบัติจริง นำปลาบปลื้มใจกับโครงการที่พัฒนาคนได้จริงๆ เช่นนี้ นักเรียนในโรงเรียนก็ต่างขาบปากต่อปากบอกกล่าวเล่าถึงค่ายที่ เปิดใจ เปิดปัญญา นี้ จนคณะผู้ทำโครงการตั้งเป้าว่าจะจัดค่ายให้เยาวชนได้ลงพื้นที่ให้ครบทุกอำเภอและจะขยายเครือข่ายไปโรงเรียนอื่นๆ อีกด้วย พลังแห่งการเรียนรู้ ช่างนำมาหัสจรรย์ ทรงพลังมหาศาล ในขณะที่การหลงไปเพราะความไม่รู้ ก็พาให้ชีวิตต้องตกอยู่ในความเสีียงอย่างน่าสะพึงกลัว

โครงการ เด็กรุ่นใหม่ใส่ใจผู้สูงอายุ

โดยกลุ่มศาลาพักใจ
โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย จ.ศรีสะเกษ
.....

จากสภาพสังคมเมืองที่รูปแบบวิถีชีวิตสมัยใหม่แทรกซึมไปทุกพื้นที่เยาวชนมีชีวิตติดพันอยู่กับการเรียน เพื่อน และการเที่ยวเตร่สนุกสนาน ผู้ใหญ่วัยทำงานก็ใช้เวลาหมกมุ่นกับการทำงานและการหาเงิน คงเหลือแต่เพียงผู้สูงอายุที่ถูกปล่อยปละละเลย ขาดลูกหลานดูแลเอาใจใส่ เรื่องเล็กใกล้ๆตัวแบบนี้เป็นที่มาของปัญหาที่กลุ่มศาลาพักใจรวมตัวกันคิดหาทางแก้ไข พวกเขาเก็บข้อมูลหาสถิติจำนวนผู้สูงอายุในพื้นที่ แล้วออกอุบายอันแยบคายให้เพื่อนนักเรียนแต่ละคนได้มีโอกาสดูแลใกล้ชิดกับผู้สูงอายุ โดยเด็ก ๑ คน จะต้องดูแลผู้สูงอายุ ๕ คน ผ่านการเก็บข้อมูล ชักถามพูดคุยเรื่องราวประวัติส่วนตัว ทั้งเรื่องสุขภาพ ประสบการณ์ชีวิต ฯลฯ เหมือนเป็นการทำแผนที่คนดี หาคนต้นแบบเพื่อเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

๑. มองเห็นปัญหา มีปัญญาเห็นโอกาส

“จากพลังศรัทธาและความกตัญญูทศเวที
สู่การเรียนรู้รักสามัคคี สร้างสรรค์พหุกิจกรรมที่รอบด้าน”

เยาวชนไทยในปัจจุบันกำลังประสบปัญหาวิกฤติทางจิตใจอย่างหนัก เนื่องจากได้บริโภคสื่อที่ชักจูงไปในทางที่ผิด จนทำให้เกิดพฤติกรรมอันไม่เหมาะสม เช่น ดิถยาเสพติด ก้าวร้าว ส่วนผู้ใหญ่วัยทำงานก็ใช้เวลาตลอดวันไปกับการทำงาน ต่างคนต่างก็ทำหน้าที่ของตนเอง ไม่ค่อยมีใครดูแลผู้สูงอายุ ทำให้เกิดปัญหาช่องว่างระหว่างวัยขึ้น และยิ่งอาจส่งผลให้ภูมิปัญญาที่ผู้สูงอายุได้สั่งสมมาตลอดชีวิต อาจไม่ได้รับการสืบทอดและเสื่อมสลายไปในที่สุด

ในจังหวัดศรีสะเกษปัจจุบันมีผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งเป็นจำนวนมาก จะเห็นได้จากสถิติฝ่ายสาธารณสุขของเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ปี ๒๕๔๘ พบว่า มีผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ที่ถูกทอดทิ้งจำนวนประมาณ ๑,๐๐๐ คน โดยในจำนวนนี้มีผู้สูงอายุที่เป็นอัมพฤกษ์ อัมพาตประมาณ ๑๐๐ คน จากผู้สูงอายุในเขตเทศบาลทั้งหมด ๓,๖๙๖ คน และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นทุกปี

กลุ่มศาลาพักใจ ซึ่งประกอบด้วยเด็กมัธยมต้นทั้ง ๘ คน คือ

ด.ช. พีระ	ส่งคุณธรรม	ประธาน
ด.ญ. กรกนก	กริ่งไกร	รองประธาน
ด.ช. ขรินทร์	จิ้งศรกุลวิทย์	รองประธาน
ด.ญ. ณัชกานต์	มีชัย	เลขานุการ
ด.ญ. นฤมล	แซ่จิ้ง	ผู้ช่วยเลขานุการ
ด.ญ. สุพิศรา	พั่วไพศาล	เหรัญญิก
ด.ช. ณัฐ	ผลอ้อ	ประชาสัมพันธ์
ด.ญ. กุสวดี	จิ้งศรกุลวิทย์	สวัสดิการ

พวกเขามีความตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ให้น้อยลง เพื่อลดปัญหาของทั้งผู้สูงอายุและเยาวชน การได้เห็นผู้สูงอายุยิ้มอย่างมีความสุขมาจากภายในใจ ถือเป็นเป้าหมายสำคัญ เป็นการแก้ไขปัญหาร่องว่างระหว่างวัย โดยใช้หลักการ“เรียนรู้อดีต แก้ไขปัจจุบัน พัฒนาอนาคต”

กลุ่มเยาวชนแกนนำและสมาชิกผู้ร่วมโครงการร่วมกันลงมือทำสิ่งสำคัญเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น โดยมีความกตัญญูกตเวทีเป็นพลังผลักดัน เด็กๆพาตนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาด้วยการไปเยี่ยมเยียน สอบถามความเป็นมา ความเป็นอยู่ของญาติและคนในชุมชน ก็จะทำให้ผู้สูงอายุมีความสุขที่รู้ว่ายังมีคนคอยเอาใจใส่ การที่ลูกหลานใส่ใจท่านเช่นนี้ทำให้ท่านรู้สึกได้ว่า ถึงท่านจะแก่ชราก็ยังคงมีความสำคัญ สามารถเป็นผู้ชี้แนะทางที่ถูกที่ควรในการดำเนินชีวิตให้แก่ลูกหลานได้เป็นอย่างดี ส่วนเด็กรุ่นใหม่ก็ได้เรียนรู้ประสบการณ์ของผู้สูงอายุและนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาชีวิตของตนเอง ส่วนผู้สูงอายุเองก็เกิดความภาคภูมิใจในตัวเด็กรุ่นใหม่ว่าเป็นผู้มีคุณธรรม มีความกตัญญูกตเวที ปฏิบัติต่อท่านอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ให้เด็ก ๆ เกิดความซาบซึ้งถึงพระคุณของปู่ ย่า ตา ยายได้อีกด้วย เมื่อต่างฝ่ายต่างมีความสุข ครอบครัวก็จะอบอุ่นขึ้น สิ่งนี้หากดูเพียงผิวเผินอาจเห็นว่าเป็นเพียงสิ่งเล็กน้อย แต่แท้จริงเป็นจุดเริ่มต้นทำให้ชุมชนเข้มแข็ง เป็นแบบอย่างให้แก่สังคมนำประเทศชาติไปสู่ความร่มเย็นและพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด

๒. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. พระบรมราชาบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“ความกตัญญูทศเวทก็คือสภาพจิตที่รับรู้ความดี และยินดีที่จะกระทำความดีโดยศรัทธามั่นใจ คนมีความกตัญญูจึงไม่ลบล้างทำลายความดี และไม่ลบหลู่ผู้ที่ได้ทำความดีมาก่อน หากเพียรพยายามรักษาความดีทั้งปวงไว้ให้เป็นพื้นฐานในความประพฤติปฏิบัติทุกอย่างของตนเอง เมื่อเต็มใจและตั้งใจกระทำความดีทุกอย่างด้วยความตั้งใจนี้ ก็ย่อมมีแต่ความเจริญมั่นคงและรุ่งเรืองก้าวหน้ายิ่งขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ความกตัญญูทศเวทเป็นคุณสมบัติอันสำคัญยิ่งสำหรับนักพัฒนา และผู้ปรารถนาความเจริญก้าวหน้าทุกคน”

จากพระบรมราชาบาทดังกล่าว นำไปสู่การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เยาวชนตระหนักถึงพระคุณของผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน โดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ดังนี้ คือ การประกวดภาพถ่าย ประกวดเขียนเล่าประสบการณ์ที่ได้จากผู้สูงอายุ ประกวดแต่งคำขวัญ บทร้อยกรอง ประกวดจัดป้ายนิเทศในชั้นเรียน ประกวดนักเรียนยอดกตัญญู ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ การประชาสัมพันธ์ทางรายการเสียงตามสายของโรงเรียน และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงฯ

รางวัลชนะเลิศการประกวดบทกลอน โครงการเด็กรุ่นใหม่ใส่ใจผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุมีความรักอันศักดิ์สิทธิ์	มีแรงใจอุทิศให้ลูกหลาน
มีหมั่นพื้นที่เคยพบประสบการณ์	มีรอยยิ้มอ่อนหวานसानสายใย
เรารักท่าน ท่านรักเราเฝ้าห่วงหา	สบสายตาอบอุ่นเด็กรุ่นใหม่
ลดปัญหาช่องว่างระหว่างวัย	เชื่อมหัวใจรักมั่นนิรันดร

ผลงาน เด็กชายพีระ ส่งคุณธรรม ชั้น ม.๓/๘

๒. หลักมงคลที่ ๒๕ มีความกตัญญู

“คนตาบอดย่อมมองไม่เห็นโลก
แม้ดวงอาทิตย์จะส่องสว่างอยู่ฉันใด
คนใจบอดย่อมไม่มีความกตัญญู
แม้จะได้รับความเมตตาการุณา
จากผู้มีอุปการคุณฉันนั้น”

ความกตัญญู คือ ความรู้คุณ หมายถึงความเป็นผู้มีใจกระจ่าง มีสติปัญญาบริบูรณ์ รู้อุปการคุณที่ผู้อื่นกระทำแล้วแก่ตน ผู้ใดก็ตามที่ทำความคุณแก่ตนแล้ว ไม่ว่าจะมากหรือน้อย ก็ตาม เช่น เลี้ยงดู สั่งสอน ให้ที่พัก ให้งานทำ ฯลฯ ย่อมระลึกถึงด้วยความซาบซึ้ง อยู่เสมอ ไม่ลืมอุปการคุณนั้นเลย อีกนัยหนึ่งความกตัญญู หมายถึง ความรู้บุญหรือรู้อุปการะ ของบุญที่ตนได้ทำไว้แล้วรู้ว่าตนเองพ้นจากอันตรายทั้งหลายได้ดีมีความสุขอยู่ในปัจจุบันก็เพราะ บุญทั้งหลายที่เคยทำไว้ในอดีตส่งผลให้ จึงไม่ลืมอุปการะของบุญนั้นเลยและสร้างสมบุญ ใหม่ให้ยิ่งๆ ขึ้นไปรวมความกตัญญูจึงหมายถึง การรู้จักบุญคุณ อะไรก็ตามที่เป็นบุญหรือ มีคุณต่อตนแล้ว ก็ตามระลึกนึกถึงด้วยความซาบซึ้งไม่ลืมเลย คนมีกตัญญูถึงแม้ภัยอันตราย บอดมืดทั้งสองข้าง แต่ใจของเขาใสกระจ่างยิ่งกว่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์รวมกันเสียอีก ความกตัญญูจึงเป็นคุณธรรมที่สำคัญยิ่งที่จะประคองใจของเราให้ดำรงมั่นอยู่ในคุณ ธรรมอันยิ่งๆ ขึ้นไป

อานิสงส์ของการมีความกตัญญู

๑. ทำให้รักษาคุณความดีเดิมไว้ได้
๒. ทำให้สร้างคุณความดีใหม่ได้อีก
๓. ทำให้เกิดสติ ไม่ประมาท
๔. ทำให้เกิดหิริโอตตตัปปะ
๕. ทำให้เกิดขันติ

- ๖. ทำให้จิตใจผ่องใส มองโลกในแง่ดี
- ๗. ทำให้เป็นที่สรรเสริญของคนดี
- ๘. ทำให้มีคนอยากคบหาสมาคม

ฯลฯ

จากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำไปสู่การจัดกิจกรรมดังนี้ คือ ทำสมุดบันทึกความดี “เด็กรุ่นใหม่ใส่ใจผู้สูงอายุ” นักเรียนนำความดีจากการดูแลผู้สูงอายุฝากธนาคารความดี นักเรียนกลุ่มแกนนำไปสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากผู้สูงอายุในชุมชน โดยเลือกศึกษาตามความสนใจของสมาชิกในกลุ่ม เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้ และเล่าประสบการณ์ในชีวิตของท่าน และจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูผู้สูงอายุในชุมชน

๓. พุทธศาสนสุภาษิต

- ๑. กตญนฺตฺตา เอตมฺมงฺคฺลฺมฺตฺตมํ ความกตัญญูเป็นมงคลสูงสุด
- ๒. มาตาปิตุอุปกฺรฺฐานํ ควรบำรุงบิดามารดา ให้เป็นสุข
- ๓. ญฺาตฺกานญฺจ สงฺคฺโท ควรสงเคราะห์ญาติทั้งหลาย ให้เป็นสุข
- ๔. นิमितฺตํ สุรฺรฺูปานํ กตญฺญกตเวทึ ความกตัญญู เป็นเครื่องหมายของคนดี

จากพุทธศาสนสุภาษิตดังกล่าว นำไปสู่การจัดกิจกรรมต่างๆ ดังนี้ ให้นักเรียนกลุ่มแกนนำและกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๕๗๐ คน เข้าไปดูแลผู้สูงอายุและสอบถามประสบการณ์จากท่าน

๓. กระบวนการทำดี

กลุ่มเยาวชนแกนนำวางแผนงานจัดกิจกรรมเป็นอุบายเพื่อให้สมาชิกผู้ร่วมโครงการซึ่งคือนักเรียนชั้น ม.๓ ทุกคนได้ไปพบปะเยี่ยมเยียนพูดคุยกับผู้สูงอายุ ผ่านกิจกรรมที่วางเงื่อนไขให้ไปสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ ๕ ท่านต่อนักเรียน ๑ คน ในประเด็นต่างๆ เช่น ประวัติความเป็นมาของครอบครัว สุขภาพ ประสบการณ์ชีวิตและการทำงาน รวมถึงความคิดเห็นต่อเด็กในปัจจุบัน เป็นโอกาสที่เด็กๆ จะได้ไปดูแลเอาใจใส่ผู้สูงอายุ การพูดคุยกันทำให้เด็กได้เรียนรู้ประสบการณ์ของผู้สูงอายุและนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาชีวิตตนเอง

จากนั้นเด็กๆทุกคนต้องทำรายงานบันทึกเรื่องราวจากการสัมภาษณ์ส่งอาจารย์ในวิชา พระพุทธศาสนาทุกสัปดาห์ เป็นเวลา ๓ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๔๙ พร้อมกันนี้กลุ่มแกนนำได้ริเริ่มจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างหลากหลายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่

- ❖ การร่วมมือกับธนาคารความดีของโรงเรียน ให้เพิ่มคะแนนพิเศษของความกตัญญูทุกเวที เป็น ๒ เท่า คือจาก ๒ คะแนน เป็น ๔ คะแนน ในช่วงเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นช่วงการรณรงค์ การทำความดีกับผู้สูงอายุ เป็นการสร้างความตื่นตัวต่อกลุ่มเป้าหมาย กระตุ้นการทำดี ที่จะเข้าหาพูดคุยใส่ใจดูแลผู้สูงอายุ

สถิติการฝากความดีโครงการ “เด็กรุ่นใหม่ใส่ใจผู้สูงอายุ” กับธนาคารความดีจำนวนผู้ฝากความดีสูงสุด ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ เป็นจำนวน ๒๑๐ คน เพราะเป็นช่วงการรณรงค์ทำความดีในวันแม่แห่งชาติ กับบิดามารดา และผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชนของตน

- ❖ จัดรายการ “เด็กรุ่นใหม่ใส่ใจผู้สูงอายุ” ทางเสียงตามสายของโรงเรียนทุกวันพุธ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๓.๑๐ น. และนำเสนอโครงการออกอากาศในรายการ “เวทีเด็ก” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.ศรีสะเกษ ในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๙ เวลา ๑๖.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โครงการ เผยแพร่เรื่องราวดี ๆ ของผู้สูงอายุให้เกิดการตระหนักรู้ และหันมาสนใจใส่ใจผู้สูงอายุกัน

- ❖ จัดประกวดผลงานต่างๆ เช่น ประกวดคำขวัญ แต่งกลอน ป้ายนิเทศ ภาพถ่าย และเขียนเล่าประสบการณ์จากผู้สูงอายุ เป็นการสร้างกระแสสร้างค่านิยมใหม่ๆ ดีๆ ให้เกาะติดโดนใจวัยรุ่น เด็กๆ สามารถเลือกประกวดได้ตามความสนใจ และความถนัดนักเรียน ม.๓ ทุกคนทำกิจกรรมสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากผู้สูงอายุคนละ ๑ เรื่อง เพื่อให้นักเรียนเกิดการตระหนักรู้ในภูมิปัญญาที่ผู้สูงอายุได้สั่งสมมาตลอดชีวิต และเห็นคุณค่าว่าควรมีการสืบทอดต่อไป (อาจเป็นขั้นขยายผลในอนาคต)

- ❖ จัดประกวด “นักเรียนยอดกตัญญู” เป็นการสร้างค่านิยมใหม่ให้กลุ่มเพื่อนนักเรียนและนักเรียนเองก็มีความภาคภูมิใจในสิ่งดี ๆ ที่ตนทำ เชิญวิทยากรอาวุโสในชุมชนมาให้ความรู้ และประสบการณ์ชีวิต เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องราวดี ๆ คุณธรรมในการดำเนินชีวิตจากประสบการณ์จริงสามารถนำมาเป็นแนวทางการใช้ชีวิตของตนได้
- ❖ จัดกิจกรรมรณรงค์ขยายผลให้กับนักเรียนทุกระดับชั้นในช่วงโมงคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนระดับชั้น ม.๑ ม.๓ และ ม.๕ - ๖ แล้วขยายผลในค่ายอบรมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนระดับชั้น ม.๒ และ ม.๔ อีกด้วย

๕ ■ ผลสะท้อนจากความสำเร็จ

โครงการนี้โดดเด่นดูสมวัยของกลุ่มเยาวชน การหยิบยกปัญหาผู้สูงอายุถูกละเลยไม่ได้รับการเอาใจใส่และขาดความรักนั้นเป็นเรื่องใหญ่และกำลังคุกคามกัดเซาะ และบั่นทอนทำลายครอบครัวในสังคมไทยสมัยใหม่มากขึ้นเรื่อยๆ นับเป็นคุณูปการของนักเรียนที่เลือกทำและแก้ปัญหาตั้งแต่ต้นทาง ผลงานของพวกเขาเป็น พลัง “เล็กๆ แต่ยิ่งใหญ่” เพราะเป็นพลังบริสุทธิ์จากภายในหัวใจพวกเขานั้นเอง ประกอบกับพลังปัญญาที่กลุ่มแกนนำมีอย่างเด่นชัดในการจัดวางยุทธศาสตร์ ยุทธวิธียับยั้งหวั่นไหวของการทำงานได้อย่างดี ต่อเนื่องและสัมฤทธิ์ผล

จากการประเมินผลงาน ทุกกิจกรรมกลุ่มเป้าหมายให้ความร่วมมือร่วมทำกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึก ความรัก และความกตัญญูต่อผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๙๐ โดยร่วมกิจกรรมต่างๆ ดังนี้ ประกวดคำขวัญ ๔๓๙ ชิ้น บทกลอน ๓๖๕ ชิ้น เขียนประสบการณ์ที่ได้จากผู้สูงอายุ ๓๕๒ ชิ้น ส่งภาพถ่ายที่ประทับใจกับผู้สูงอายุ ๓๒๗ ชิ้น แสดงว่าเยาวชนสนใจและมี

จิตสำนึก มีความรัก และมีการแสดงความกตัญญูต่อผู้สูงอายุในครอบครัวมากขึ้นจากการที่มีโครงการนี้ จะเห็นได้จากการเขียนเล่าประสบการณ์ที่ได้จากผู้สูงอายุถึงผลที่ได้รับ และสามารถทำให้ผู้สูงอายุมีความสุข รวมถึงได้รับประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต ทำให้เยาวชนได้รับภูมิปัญญาเพื่อนำมาใช้ในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต การไปเยี่ยมเยียน นักเรียนได้ไปเยี่ยมสัปดาห์ละ ๒ - ๓ ครั้ง ซึ่งเป็นการให้เด็กรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ประสบการณ์ของผู้สูงอายุ

นอกจากนี้ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายยังได้ทำสมุดบันทึกความดีจากการไปเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ การดูแลผู้สูงอายุ โดยมีนักเรียนส่งผลงานจำนวน ๕๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐ ดังนั้นผลการศึกษา และทำโครงการนี้จึงเป็นประโยชน์อย่างมาก ในการสร้างจิตสำนึกกระตุ้นให้เยาวชนใส่ใจผู้สูงอายุ รู้จักกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ซึ่งเป็นหลักในการทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น ร่มเย็นและสงบสุข เป็นการสร้างสันติสุขให้กับชุมชนและประเทศชาติ เป็นการทำให้สังคมเข้มแข็ง เพราะทุกคนเห็นคุณค่าซึ่งกันและกัน เยาวชนเป็นกำลัง ผู้สูงอายุเป็นสมอ ซึ่งมีประสบการณ์ที่ผ่านข้อดี ข้อผิดพลาดต่างๆ มามากมาย เยาวชนจะได้นำมาใช้โดยลดข้อผิดพลาดให้เหลือน้อยที่สุด เป็นการสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมไทยอย่างประหยัดทรัพยากรและยั่งยืนต่อไป

“ชีวิตคือการศึกษา วาสนาคือการกระทำ อยากให้ชีวิตมีค่า ต้องมีการศึกษา น้ำแห่งไหน ก็ตามที่ว่าใหญ่ ก็ไม่ใหญ่เท่าน้ำใจ น้ำเป็นสิ่งสำคัญ และผู้สูงอายุต้องการกำลังใจ กำลังใจสำคัญมาก ๆ คนเราไม่มีเวลาไปหาพ่อ-แม่ หรือเยี่ยมเยียนผู้มีพระคุณต่อเรา แต่เรากลับมีเวลาไปเที่ยวได้ ซึ่งผู้สูงอายุท่านชอบไปวัด หากเราไปวัด โดยพาท่านไปวัดด้วย ท่านก็สุขใจมากแล้ว เราจะลืมนอะไร ก็ลืมได้ แต่จะลืมนความกตัญญูไม่ได้ แม้ท่านจะอยู่ที่ไหนเราก็ควรจะไปดูแลท่าน”

พระอาจารย์สมคิด สุทธิโม

“โครงการ“เด็กรุ่นใหม่ใส่ใจผู้สูงอายุ” ให้ผมมากกว่าที่งานอื่นๆ เคยให้ เพราะหลังจากผมได้มาทำงานนี้ “ชีวิต” ของผมก็เปลี่ยนไป เริ่มตั้งแต่วันแรกที่เปิดภาคเรียน นาฬิกาที่ผมก้าวเข้าไปในโรงเรียน ผมก็ได้รับทราบที่ผมต้องทำโครงการคุณธรรม เฉลิมพระเกียรติ เยาวชนไทย ทำดีถวายในหลวง จนถึงนาฬิกา ผมได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ มากมาย ผมได้เรียนรู้ที่จะเป็นคนใหม่ ผมได้เรียนรู้ที่จะเลือกสิ่งที่สำคัญว่า ผมได้เรียนรู้ที่จะฟังคนอื่นให้มากขึ้น ในขณะที่ฟังตัวเองมากขึ้นเช่นกัน”

ด.ช. พีระ ส่งคุณธรรม
ประธานโครงการ

“โครงการนี้เป็นโครงการคุณธรรมที่น่าสนใจมาก การดำเนินการก็มีหลายความรู้สึก ทั้งสนุกสนาน เศร้า มีทั้งเสียงหัวเราะ ร้องไห้ปนกันไป ผมรู้สึกประทับใจในการดำเนินชีวิต การดิ้นรนเพื่ออยู่รอดของคนในอดีต บางคนก็มีความสุขในบั้นปลายชีวิต บางคนต้องทนทุกข์ทรมาน สะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมในปัจจุบันนี้ เพราะในปัจจุบันวัยรุ่นและวัยทำงานต่างเข้าไปศึกษาและทำงานในเมืองใหญ่ ทำให้ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งให้อยู่เดียวดายในบ้านหลังเล็ก แต่ด้วยความรู้ที่ได้สั่งสมมาทำให้สามารถหาเลี้ยงชีพได้ แม้จะได้เงินเพียงเล็กน้อยก็ตาม

โครงการนี้ได้ทำให้ผู้ดำเนินโครงการร่วมมือและสามัคคีกัน รวมเป็นพลังที่ขับเคลื่อนโครงการประสบความสำเร็จได้ ทำให้รู้จักรัก ดูแล และเคารพผู้สูงอายุมากขึ้น เป็นโครงการคุณธรรมที่ทำให้เด็กๆ เยาวชนมีคุณธรรมอย่างแท้จริง”

ด.ช. ชรินทร์ จิ่งศิริกุลวิทย์
รองประธานโครงการ

"การเรียนรู้เกิดได้จากหลายๆ สิ่ง ไม่เฉพาะแค่การเรียนรู้ในห้องเรียน หรือการสืบค้นจากหนังสือ และอีกหนึ่งการเรียนรู้คือการทำโครงการ ซึ่งกลายเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในปัจจุบัน การทำโครงการเป็นการเน้นนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลาง โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำเป็นอีกโครงการดีๆ ที่เปิดโอกาสให้เด็กไทยได้ทำความดีเพื่อเป็นการถวายพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงครองราชย์ครบ ๖๐ ปี

หนูได้มีโอกาสร่วมทำโครงการนี้เพราะคิดว่าคนในสังคมควรหันมาให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมากขึ้น ผู้สูงอายุเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญาเลยทีเดียว และการเริ่มปลูกฝังเรื่องความกตัญญูให้กับเยาวชนถือเป็นเรื่องดีเพราะจะเป็นการปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นตั้งแต่เด็กๆ ที่จะเป็นอนาคตของชาติ จึงควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นทำให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างผู้สูงอายุและเยาวชน เพื่อเป็นการลดช่องว่างระหว่างวัยและควรมีความต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา โครงการนี้ทำให้หนูได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยเฉพาะได้เรียนรู้การพัฒนาตนเอง"

ด.ญ.ณัชกานต์ มีชัย

เลขานุการ

"โครงการนี้เป็นโครงการที่ดีมาก เพราะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนทำความดีด้วยการเป็นผู้มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ โดยเฉพาะผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน ซึ่งสังคมไทยในปัจจุบันมีผู้สูงอายุอีกมากมาย ถูกปล่อยปละละเลย ให้อยู่ตามยถากรรม ซึ่งเป็นผลทำให้ท่านว่าเหว่ เจ็บเหงา ขาดความอบอุ่น ขาดกำลังใจ

ครุคิดว่าโครงการนี้จะเป็นโครงการหนึ่งที่กระตุ้นเตือนให้นักเรียนสำนึก ซาบซึ้งในอุปการคุณอันประเสริฐของท่าน แล้วหาโอกาสตอบแทน หรือสนองคุณท่านเสมอ การตอบแทนคุณนั้นนอกจากจะด้วยวัตถุสิ่งของที่จำเป็น และเป็นประโยชน์แก่ท่านแล้ว การประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ขาดเสียมิได้"

นางสาวละเอียด จุลมิน

ครูที่ปรึกษา

โครงการ รณรงค์รักษาวาสงวนตัว

โดยกลุ่มสถานฝัน

โรงเรียนปรางค์กู่ จ. ศรีสะเกษ

การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร เป็นปัญหาของเยาวชนที่ส่อเค้าจะมีมากขึ้น และกำลังจะเป็นปัญหาของชุมชน สังคม และประเทศชาติ นักเรียนกลุ่มสถานฝันเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจึงจัดทำโครงการแก้ปัญหาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ด้วยการศึกษาหาสาเหตุและสร้างกิจกรรมที่จะช่วยยับยั้งไม่ให้เยาวชนประพฤติดังที่ ไม่เหมาะสมก่อนเวลาอันควร ทั้งยังเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของสังคม โดยเฉพาะปีนี้เป็นปีที่ปวงชนชาวไทยต่างก็ปิติยินดี และร่วมกันทำความดีถวายแด่พระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสที่พระองค์ทรงครองราชย์ครบ ๖๐ ปี ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีที่เยาวชนควรจะช่วยมีส่วนร่วมใจกันทำความดีเพื่อถวายแด่พระองค์ท่านและเพื่ออนาคตของตัวเอง

๑ ■ มองเห็นปัญหา มีปัญญาเห็นโอกาส

ปัจจุบันสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุ ค่านิยม ทักษะคติ และสิ่งยั่วยุทางจิตใจ เริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของเยาวชน ปัญหาเยาวชนที่รุนแรงและน่าเป็นห่วงที่สุดก็คือ ปัญหายาเสพติด และปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยเฉพาะปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างน่าเป็นห่วง ส่งผลกระทบต่อการเรียนและการดำเนินชีวิตของเยาวชน ปัจจุบันมีนักเรียนหญิงจำนวนมากที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคันอันเนื่องมาจากสาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร จนทำให้เกิดตั้งครรภ์ในระหว่างเรียน นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดปัญหาการทำแท้ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากมีความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และทัศนคติค่านิยมทางเพศที่ไม่ถูกต้อง กล่าวคือ บางคนมีความคิดว่าถ้าเป็นคู่รักกันแล้วย่อมต้องให้ได้ทุกอย่างทุกอย่างแก่คนรัก นักเรียนหญิงมักจะมีความคิดว่าถ้ามีเพศสัมพันธ์กับใครแล้ว จะสามารถนำมาเป็นข้อผูกมัดให้ฝ่ายชายมาเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชน

ปัญหาครอบครัวก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่เป็นจุดเริ่มต้นให้เยาวชนหันไปพึ่งความสัมพันธ์กับคู่รักเพราะต้องการหนีปัญหา โดยอาจเกิดจากผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่บุตร ไม่ยอมรับฟังปัญหาหรือความคิดเห็นของบุตร จึงทำให้ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างครอบครัวลดน้อยลง และในขณะที่เดียวกันเพื่อนก็ได้เข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อความคิด พฤติกรรมของเยาวชนเพิ่มมากขึ้น เพราะเยาวชนจะหันไปปรึกษาเพื่อน มีเพื่อนเป็นคนคอยช่วยเหลือ รับฟังปัญหา และช่วยแก้ปัญหาให้ แต่ด้วยวุฒิภาวะที่ยังไม่มากพอคำปรึกษาจากเพื่อนบางทีก็อาจไม่ถูกต้อง ทำให้ถูกชักชวนไปในทางที่ผิดประกอบกับความอยากรู้ อยากรลอง จึงหันไปดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เสพยาเสพติด ประกอบกับในชุมชนมีสื่อลามกมากมายและเข้าถึงได้ง่ายส่งผลให้เยาวชนเกิดการเปลี่ยนแปลงอันเป็นสาเหตุไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในที่สุด

นักเรียนมัธยมปลายทั้ง ๘ คน คือ

นายสาธิต	จันทร์สมุทร	ประธาน
นางสาวสุพรรณษา	ธรรมสโรช	รองประธาน
นางสาวเพชรพร	สุภาทิพย์	รองประธาน
นางสาวทิพาวรรณ	เอี่ยมนุ่ม	เหรัญญิก
นายจิรวัชร	หงส์ศิริ	ประชาสัมพันธ์
นางสาวณัฐราภรณ์	ศรีสิงห์	สวัสดิการ
นางสาวรสสุคนธ์	บักกั๊งเวสียง	สวัสดิการ
นางสาวทวีพร	สาสังข์	เลขานุการ

ซึ่งเรียกตัวเองว่า “กลุ่มสานฝัน” มีความตั้งใจที่จะจัดทำโครงการนี้ เพื่อลดภาวะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชน เพราะเด็กๆ ได้ตระหนักร่วมกันว่า “เยาวชนคืออนาคตของชาติ” การที่จะทำให้ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าและลดปัญหาสังคมให้น้อยลงได้นั้นต้องเริ่มจากการพัฒนาจากตัวเยาวชนเองก่อน เริ่มตั้งแต่การปลูกฝังให้เยาวชนมีทัศนคติและค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับเรื่องเพศในทางที่ถูกต้อง เยาวชนควรตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของตนเองมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการปลูกฝังวัฒนธรรม จารีตประเพณีที่มีมาแต่สมัยโบราณกาลในเรื่องของการรักนวลสงวนตัว

โดยกลุ่มสานฝันเห็นถึงความสำคัญในการแก้ปัญหานี้ จึงอยากจะช่วยเพื่อนๆ และน้องๆ ที่กำลังหลงผิดเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ให้กลับมาคิดใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา เปลี่ยนแปลงความประพฤติ เพื่อที่จะได้เติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพได้ในอนาคต และเพื่อเป็นการช่วยลดปัญหาให้กับครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศไทย

๒. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

❖ ไตรสิกขา

ศีลสิกขา คือ การฝึกอบรมเพื่อควบคุมพฤติกรรมทางกาย วาจา และใจ ให้เป็นปกติ หรือการพูดดี คิดดี และทำดี นั่นเอง ทุกคนควรศึกษาและรักษาศีล ๕ ให้บริสุทธิ์ เพราะศีล ๕ เป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่ดีและนำไปสู่สังคมที่ร่มเย็นเป็นสุข

จิตตสิกขา คือ การฝึกอบรมจิต เพื่อให้เกิดสมาธิ มีจิตใจแน่วแน่ ไม่ฟุ้งซ่าน เมื่อมีสมาธิแล้วการคิดหรือการกระทำสิ่งใด ๆ ก็จะมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้หรือการทำงาน โดยเฉพาะคนที่มีสมาธิจะเป็นคนที่มีจิตใจแน่วแน่ มั่นคง คิดแต่ในสิ่งที่ดีงามและสร้างสรรค์

ปัญญาสิกขา คือ การฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง เมื่อเรามีปัญญามีความรู้แล้ว ใครจะมาชักชวนกระทำการในสิ่งที่ไม่ดีไม่ถูกต้องเราก็ไม่ทำ

ไตรสิกขาจะช่วยยกระดับประคองชีวิตให้อยู่ในความปกติ รู้หน้าที่ รู้เท่าทันตนเอง และกระแสนรอบตัว ไม่หลงไปกับกิเลสรอบข้างที่จะนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร อาจทำให้เกิดการตั้งครรภ์หรือติดโรคได้

- ❖ **ธรรมที่มีอุปการะมาก** เป็นคุณธรรมที่เสริมสร้างทางดำเนินชีวิตให้ก้าวหน้า สูงส่ง และเป็นคุณธรรมที่ส่งเสริมการศึกษาและปฏิบัติงานให้สำเร็จเรียบร้อย รอบคอบ ประกอบไปด้วย

สติ ความระลึกได้ หมายถึง การนึกขึ้นได้ก่อนที่จะทำ จะพูด จะคิด มิให้กิจนั้นๆ ดำเนินไปสู่ทางที่ผิด สติมีหน้าที่คอยกำจัดการประมาท เลินเล่อมีผลทำให้การทำงานหรือการเรียนไม่เกิดความเสียหาย เช่น เราเป็นนักเรียนหญิงมีเพื่อนชวนให้เราไปดื่มสุราหรือไปเที่ยวกลางคืน สติจะช่วยให้เรายังคิดถึงผลเสียที่จะเกิด เพื่อให้เราตัดสินใจได้อย่างไม่ประมาท

สัมปชัญญะ ความรู้ตัว หมายถึง ความรู้สึกตัวอยู่ตลอดเวลาในสิ่งที่กำลังทำ กำลังพูด กำลังคิด มีความรู้สึกตื่นตัวอยู่เสมอ ไม่เลื่อนลอยในขณะที่กำลังทำกิจนั้นๆ พร้อมทั้งรู้ตัวว่าสิ่งที่กำลังทำ พูด คิดนั้น ดีไม่ดี ถูกต้องไม่ถูกต้องอย่างไร สัมปชัญญะ ช่วยให้เราจดจ่อกับการทำงานที่กำลังทำได้อย่างเต็มศักยภาพ ไม่คิดเพ้อเจ้อ ฟุ้งซ่าน ไปกับเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์กับงานหรือหน้าที่หลักของตนเอง ได้แก่ เรื่องความรักในวัยเรียน เรื่องความอยากได้อยากมีเกินกำลังของตนเอง เป็นต้น

สติ สพฺพตฺถ ปตฺติยา ในการทำงานทุกอย่าง จำเป็นต้องมีสติรอบคอบ สติมโต สุเว เสฺยโย ผู้มีสติย่อมเจริญยิ่งขึ้นทุกวัน

❖ **ธรรมเป็นโลกบาล** คือธรรมคุ้มครองโลก เพราะเป็นธรรมสนับสนุนชาวโลกให้ รู้จักยับยั้งจิต และละอายตนเองไม่กล้าทำทุจริต ประจักษ์แจ้งอภัยจิตใจให้บริสุทธิ์ ทั้งประกอบด้วยหลักมนุษยธรรม ช่วยบำบัดความวุ่นวายเดือดร้อน พิทักษ์โลก ด้วยการปลูกสวัสดิภาพและสันติภาพอันถาวร และชื่อว่า “เทวธรรม” เพราะ เป็นแก่นแห่งมนุษยธรรม และทำให้จิตมนุษย์สูงเที่ยงเทวดา ประกอบไปด้วย

หิริ ความละอายแก่ใจ หมายถึง ความละอายใจตัวเองในการทำ ความชั่วความเลว ต่อหน้าไม่ทำบาปกลับหลังไม่กล้าประพฤติชั่ว ไม่พัวพันทุจริต ไม่ยอมเกี่ยวข้องกับคดีละเมิดกฎหมายและผิดศีลธรรม จิตใจสูง ไม่นำพา สิ่งยั่วชวนอันไม่เหมาะสม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร แทนที่จะตั้งใจเรียนและรจนได้เข้าพิธีสมรสอย่างถูกต้องตามประเพณีไทย

โอตตปปะ ความเกรงกลัว หมายถึง ความสะดุ้งตัวต่อความผิด ใจ เกลียดพฤติกรรมชั่ว กลัวเกรงโทษผิดและทุกข์ภัยไม่เสียดทำผิดทั้งในที่ลับ และที่แจ้ง เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร รู้สึกกลัวถึงผลเสียที่จะตามมา เช่น กลัวพ่อแม่ทุกข์ใจ หรือกลัวตั้งครรภก่อนเรียนจบ กลัวติดโรคทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

๒. แนวพระราชดำริส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

หลักขรวาธธรรม ๔ ซึ่งเด็ก ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหามีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควรของเยาวชน ดังนี้

- ❖ **สัจจะ** มีความจริงใจมีสัจจะต่อตนเองต่อพ่อแม่และครูอาจารย์ ไม่โกหกหลอกลวงใคร เป็นนักเรียนจะต้องตั้งใจเรียนไม่ทำตัวเหลวไหล
- ❖ **ทมะ** รู้จักข่มใจข่มใจตัวเองไม่ให้จิตใจคิดฟุ้งซ่าน คิดเหลวไหลไร้สาระในเรื่องรักเรื่องใคร่ควรจะบังคับจิตใจตนเองไม่ให้คล้อยตามกิเลสของตนเอง
- ❖ **ขันติ** มีความอดทนต่ออุปสรรคหรือสิ่งยั่วยู่ต่างๆ ถ้าเราไม่อดทนเราก็จะตกเป็นทาสของกิเลส เช่น การเรียนหนังสืออาจมีการเหน็ดเหนื่อยลำบากบ้าง เราก็ต้องอดทนไม่ย่อท้อต่อกิเลสเหล่านั้น
- ❖ **จาคะ** คือการเสียสละช่วยเหลือผู้อื่นที่ตกทุกข์ได้ยากได้รับความลำบากยากเข็ญ หรือมีความหลงผิด เช่น ถ้าเพื่อนหลบหนีการเรียน ดื่มสุรา หรือทอดลองใช้สารเสพติด จะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายร้ายแรงแก่ตนเองต่อไป เช่น การถูกล่วงละเมิดทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร จนไปสู่การตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์ เราจึงควรช่วยแนะนำว่าการทำแบบนี้เป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง

๓ ■ กระบวนการทำดี

ทางออกของปัญหานี้ทางกลุ่มแกนนำได้วิเคราะห์สภาพปัญหาและจัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นว่ามีสาเหตุมาจากอะไร ที่ทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยเริ่มจากแบ่งงานกันค้นคว้าหาข้อมูลของเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรจากสถานที่ต่างๆ อาทิ โรงเรียนและชุมชน ศึกษาข้อมูลจากโรงพยาบาลปรางค์กู่ และสาธารณสุขอำเภอ สรรวจสถิติการตั้งครรภ์การทำคลอด และการรักษาตัวจากการทำแท้งของเยาวชน และสาเหตุของเยาวชนที่ตั้งครรภ์

จากนั้นขอคำปรึกษาเรื่องหลักธรรมที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหามีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนกับพระภิกษุสงฆ์และครูที่ปรึกษา พร้อมออกแบบกิจกรรมดังต่อไปนี้

๑. โครงการเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม

จัดให้แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑, ๔ และปวช. ปีที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๙ ณ วัดระกา เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักนำหลักธรรม มาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และปลูกฝังวัฒนธรรมจารีตประเพณี อันดีงามของไทย คือรักษานวลสงวนตัว เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของตนเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งกิจกรรมที่จัดมีดังนี้

- ❖ ทำวัตรสวดมนต์แปล นั่งสมาธิ เดินจงกรม แผ่เมตตา
- ❖ บรรยายเรื่องหลักการและกระบวนการปฏิบัติธรรมเบื้องต้น การบริหารกาย บริหารจิต และธรรมะก่อนนอน
- ❖ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม เพื่อศึกษาธรรมะตามฐานต่างๆ เช่น ฐานเมตตา กรุณา เป็นต้น เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน
- ❖ ชมวีดิทัศน์และฟังการบรรยาย เรื่อง ผู้ติดเชื้อเอดส์ รวมถึงวิธีการดูแล ป้องกัน ตนเองและ ผลจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

๒. จัดตั้งชมรมเพื่อนใจวัยรุ่น

กลุ่มสานฝันได้จัดเวรเพื่อที่จะมาปฏิบัติงานที่ห้องชมรมทุกวันในช่วงเวลาพักกลางวัน ตั้งแต่เวลา ๑๒.๐๐-๑๒.๕๐ น. และยังได้ทำกล่องรับแสดงความคิดเห็นจากเพื่อน ๆ และน้องนักเรียน ซึ่งได้รับความร่วมมือและความไว้วางใจจากเพื่อนนักเรียนเป็นอย่างดี ชมรมเพื่อนใจวัยรุ่นจัดตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้มาปรึกษา ชี้แนะ และแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการพูดคุยช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อน ๆ น้อง ๆ สร้างความรัก

ความสามัคคี และการช่วยเหลือเกื้อกูลกันแก้ปัญหาของวัยรุ่นด้วยกัน ตลอดจนตระหนักถึงปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรร่วมกัน รวมถึงปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยคือการรักษาวลสงวนตัว

๓. กิจกรรมปาฐกถาธรรม

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า และนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน รู้จักวิธีคิดแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างมีสติ โดยนักเรียนอาราธนาพระสงฆ์มาปาฐกถาธรรม ในหัวข้อ หลักธรรมกับการป้องกันตนเองไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งพระคุณเจ้าก็ได้เมตตาอนุเคราะห์มาปาฐกถาธรรม ณ หอประชุมโรงเรียนปรางค์กู่ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔

๔. ฟังบรรยายเรื่องเพศศึกษา

เชิญวิทยากรจากโรงพยาบาลปรางค์กู่ มาบรรยายพิเศษ เรื่องเพศศึกษาและการดูแลตัวเองไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง ได้ซักถามปัญหา ข้อสงสัย จากเจ้าหน้าที่พยาบาลโดยตรง และนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติตามในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวัย

๕. กิจกรรมรณรงค์รักษาวลสงวนตัว

เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้ตระหนักถึงการดูแลตัวเอง และเห็นคุณค่าของตนเองมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นการเตือนสติเพื่อนๆ น้องๆ ไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งดำเนินการโดย

- ❖ ประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้นักเรียนทุกคนได้รับทราบในคาบสวดมนต์ในวันสุดสัปดาห์และหน้าเสาธงในช่วงเวลาทำกิจกรรมหน้าเสาธงตอนเช้าก่อนเข้าเรียน

- ❖ เชิญหัวหน้าห้องทุกห้องประชุมและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการรณรงค์ รักษาสงวนตัวด้วยการให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมและทำกิจกรรมร่วมกัน ให้นักเรียนทุกคนไปเขียนข้อความลงในแผ่นฟิวเจอร์บอร์ดเกี่ยวกับการเตือนสติ หรือสอนหญิงไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เสร็จแล้วนำส่งกลุ่มสานฝัน ที่ห้องชมรมเพื่อนใจयरุ่นเพื่อนำแผ่นป้ายไปติดตามต้นไม้ในบริเวณโรงเรียนต่อไป

๖. รายการเสียงตามสายในโรงเรียน

ประชาสัมพันธ์เสียงตามสายในช่วงพักกลางวันเป็นเวลา ๑๐ นาที ของทุกวัน โดยจะหาเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการป้องกันตนเอง ไม่ให้อยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์พร้อมทั้งแนวทางในการปฏิบัติตนให้รอดพ้นเมื่อมีเหตุการณ์เหล่านั้นมาเกี่ยวข้อง รวมถึงข่าวสาร ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษากับการศึกษาเล่าเรียน โดยนักเรียนกลุ่มสานฝัน ได้แบ่งหน้าที่กันไปหาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือ และจากกล่องแสดงความคิดเห็นจากเพื่อนๆ น้องๆ นักเรียน เพื่อนำข้อมูล หรือข่าวสารนั้น มาพิจารณา ประชาสัมพันธ์และตอบคำถามออกอากาศเสียงตามสายต่อไป

๗. โครงการบวชชีพราหมณ์

เพื่อให้นักเรียนหญิงที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้ศึกษาและปฏิบัติธรรมที่วัดเพื่อที่จะได้มีสติ มีข้อคิด และนำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้จิตใจสงบและไม่คิดหมกมุ่น ในเรื่องกาม มีความเข้าใจแก่นแท้ของชีวิตมากขึ้น และรู้จักปฏิบัติตนเองไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โครงการนี้จัดขึ้นเมื่อ ๑๑-๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๙ ณ วัดระกา ซึ่งมีกิจกรรมดังต่อไปนี้

- ❖ พิธีบวชชีพราหมณ์ ทำวัตรสวดมนต์เช้า-เย็นแปล นั่งสมาธิ เดินจงกรม และแผ่เมตตา
- ❖ ฟังบรรยายและสนทนาธรรม เรื่อง ทำอย่างไรจะไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
- ❖ ธรรมบรรยาย ชมวิดีโอทัศน์และฟังบรรยาย เรื่อง มารยาทไทย
- ❖ ชมวิดีโอทัศน์ และฟังบรรยาย เรื่อง โรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอดส์ที่วัดพระบาทน้ำพุ
- ❖ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ปลูกต้นไม้
- ❖ มอบเกียรติบัตร และพิธีขอมาพระอาจารย์

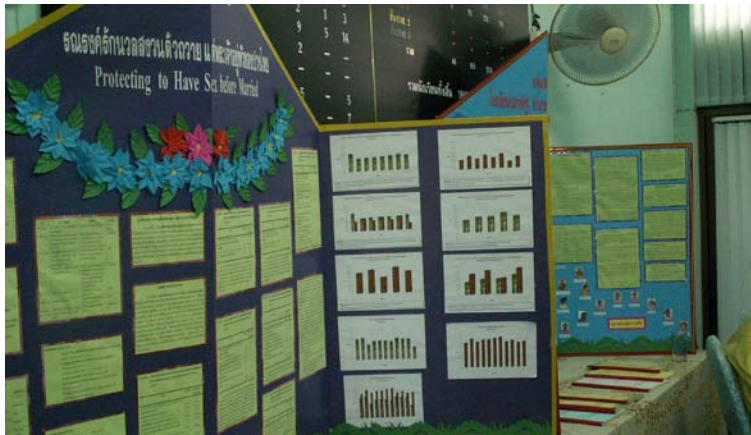
๔ ■ ผลสะท้อนจากความสำเร็จ

โครงการเรื่อง “รณรงค์รักษานวลสงวนตัวทำความดีถวายแด่พระเจ้าอยู่หัวของปวงไทย” เป็นเรื่องที่ยากเนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนๆ นักเรียนด้วยกัน ยุ่งยากในการหาข้อมูล เพราะนักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรบางคนไม่ให้ความร่วมมือ เนื่องจากอายและกลัวนำข้อมูลไปเปิดเผย ทางกลุ่มสานฝันจึงได้อธิบายให้เขาเข้าใจว่าต้องการเก็บข้อมูล และศึกษาว่าสาเหตุคืออะไรที่ทำให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เพื่อหาทางช่วยเหลือและป้องกันมิให้รุ่นน้องนำมาเป็นแบบอย่าง และจะไม่เปิดเผยชื่อผู้ให้ข้อมูล ในที่สุดก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีโดยการทำแบบสอบถามแจกให้นักเรียนแต่ละห้องเขียนถึงพฤติกรรมของเพื่อนๆ ในห้องของตัวเองและห้องอื่นว่ามีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ข้อมูลที่ได้มาจะเก็บเป็นความลับ และหาทางช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเหล่านั้น โดยการประสานงานกับคุณครูที่ปรึกษาโครงการ และผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงนั้น

๕ ■ ผลสะท้อนความสำเร็จ

ในการจัดทำโครงการนี้ได้รับความสนใจและความร่วมมือเป็นอย่างดีเนื่องจากเป็นเรื่องที่กำลังมีปัญหาอยู่ในสังคม ช่วงแรกๆ หลายๆ ฝ่ายต่างวิตกกังวลและเป็นห่วงว่าจะทำเรื่องนี้สำเร็จหรือไม่ หลังจากที่ได้รวบรวมข้อมูลและปัญหาแล้วก็ได้ประสานงานจากหน่วยงานต่างๆ และลงมือปฏิบัติงานตามแผนที่ได้ตั้งเอาไว้ นายอำเภอปรังคฤ์ได้แนะนำให้นักเรียนกลุ่มสานฝันขยายผลสู่โรงเรียนมัธยมทุกโรงเรียนในเขตอำเภอ และจะประสานงานให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบลในอำเภอปรังคฤ์ จัดงบประมาณสนับสนุนในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเด็กในอันดับแรก ส่วนกำหนดผู้ใหญ่บ้านก็จะไปชี้แจงให้ผู้ปกครองนักเรียนได้รับทราบในการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน เพื่อให้ผู้ปกครองได้ให้การอบรมดูแลลูกหลานให้ตั้งใจเรียน และไม่ให้ความประพฤติที่ไม่เหมาะสม

อันก่อให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ส่วนคุณครูได้นำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้ในบางสถานการณ์เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้มองเห็นคุณค่าของตัวเอง รักตัวเอง และภูมิใจในตัวเอง อันจะเป็นเกราะกำบังความไม่ดีต่างๆ ที่จะเข้ามาสู่ตัว ทั้งนี้โครงการที่ได้รับความสนใจจากนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง โดยได้ให้ความสำคัญ ตลอดจนให้การสนับสนุนส่งเสริมเป็นอย่างดี

นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการต่างก็ชื่นชมและขอบคุณที่เปิดโอกาสให้พวกเขามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและได้รับความรู้ ประสบการณ์ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะนักเรียนหญิงมีการดูแลตนเองเพิ่มมากขึ้น ไม่ออกนอกบ้านเวลากลางคืนและไม่ไปเที่ยวกับเพื่อนชายตามลำพัง นอกจากนี้ มีนักเรียนหญิงหลายคนอยากจะทำให้มีการบวชชีพราหมณ์และปฏิบัติธรรมทุกภาคเรียน เพราะทำให้จิตใจสงบ สบาย มีสมาธิและปราศจากกิเลสมากยิ่งขึ้น

“ในสังคมโลกที่เจริญด้วยวัตถุและเทคโนโลยีทำให้เกิดการแข่งขันกันในการขวนขวาย ในการดำรงชีวิต ทำให้ลืมคิดถึงคุณธรรม จริยธรรม ที่พึงประพฤติทางกาย วาจา ใจ ทำให้จิตใจ เสื่อมทรามห่างจากโลกคือ ธรรมทางศาสนา ทำให้เกิดปัญหาสังคมมากมายตามมา เรื่องเยาวชนมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนับว่าเป็นปัญหาที่กำลังจะทวีความรุนแรงขึ้นทุกวัน เนื่องจากการบริโภควัตถุนิยมข่าวสารที่ไม่ถูกต้องและไร้ผู้ดูแล หรือมีแต่ก็ไม่รัดกุมและทั่วถึง ประกอบกับการปล่อยให้ ความลุ่มหลงต่อวัตถุ เครื่องอำนวยความสะดวก มามีอำนาจต่อความเป็นอยู่จนดูไม่

ออก ว่าจำเป็นจริงหรือไม่ อาทิ โทรศัพท์มือถือ ซึ่งเด็กในวัยนี้ซึ่งยังไม่มีรายได้เป็นของตัวเอง จะหาเงินที่ไหนมาซื้อบัตรเติมเงินเป็นประจำ เมื่อไม่มีเงินก็ต้องหาเงินจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ต้องหาเงินด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง พร้อมกันนั้นก็มาจากสังคมรอบข้าง ที่มีผู้ใหญ่ที่เสื่อมจากศีลธรรมทั้งหลาย และอำนาจของสื่อต่างๆ แต่ที่สำคัญที่สุดคือ จิตใจของเยาวชนก็เสื่อมจากคุณธรรม ศีลธรรม คือ มีจิตใจที่อ่อนแอ ไม่สามารถ ต้านทานอำนาจ ฝ่ายค้านได้ ฉะนั้นควรแล้วที่เราทั้งหลาย ไม่ว่าจะ เป็นทางบ้าน วัด โรงเรียน ควรตระหนักและรณรงค์ ช่วยกันแก้ไขปัญหาเยาวชนที่หลงผิดไปแล้ว ให้มีภาวะจิตใจที่เข้มแข็ง พร้อมทั้งจะเอาชนะฝ่ายค้านด้วยคุณธรรมและศีลธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น เรื่อง หิริ ความละอายแก่ใจ ที่จะไม่ทำชั่วโหดตบปะ ความเกรงกลัวต่อผลของการทำชั่วที่จะมาถึงตัว และคนรอบข้าง สังคมประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรที่จะดำเนินชีวิตตามหลักทฤษฎีแบบพอเพียง ตามหลักคุณธรรมสี่ประการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ

- ๑. สัจจะ คือ มีความซื่อสัตย์ต่อตัวเองที่จะละชั่วและประพฤติดี
- ๒. ทมะ คือ ข่มใจไม่ให้จิตใจตกอยู่ภายใต้อำนาจของความชั่ว
- ๓. ขันติ คือ ความอดทน อดกลั้น
- ๔. จาคะ คือ สละความคิดที่จะเอาแต่ประโยชน์ของตัวเองออกไป และให้ประพฤติ
แต่ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

เมื่อทุกคนตระหนักที่จะประพฤติตามหลักและหน้าที่ของตนที่ถูกต้องและช่วยกันป้องกันและแก้ไข
ปัญหาอย่างจริงจังและจริงใจ เชื่อแน่ว่าปัญหาทั้งหลายก็จะหมดไป เยาวชนของชาติจะเข้มแข็ง
เป็นกำลังสำคัญในการสร้างชาติบ้านเมืองต่อไปในภายภาคหน้าได้อย่างมีคุณภาพ สมกับที่ได้
เกิดมาเป็นคนไทย โดยเฉพาะในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ครบ ๖๐ ปี
เราควรที่จะรักนวลสงวนตัว กระทำความดีเพื่อถวายแด่พ่อหลวงของเรา ให้สมกับที่บรรพบุรุษ
อีสานได้สอนไว้ว่า...

...ยามเมื่อเป็นสาวขึ้นรักษาตนสงวนเพศ ให้นางปลอดอ้อยด้อยเสมอแก้วหน่วยมณีนางเอย ฯ”

พระมหาบุญทวี คนธสีโล เจ้าอาวาสวัดระกา
ที่ปรึกษาโครงการฝ่ายพระสงฆ์

“การจัดทำโครงการรักนวลสงวนตัวนี้ ตอนแรกข้าพเจ้ายอมรับว่าเป็นเรื่องที่ใหญ่เกินตัวเรา
แต่พอคิดได้ว่าโครงการนี้เป็นเป็นโครงการที่จัดขึ้นเพื่อเยาวชน เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นที่ปรึกษา
ให้เพื่อนๆ น้องๆ ของเราเอง จึงคิดว่าเป็นเรื่องของเราโดยตรงต่างหาก จึงทุ่มเทในการ
จัดทำโครงการนี้เต็มที่ เพราะคิดว่าเป็นโครงการที่ดีมากๆ เหมาะสำหรับการแก้ปัญหาในปัจจุบันที่
กำลังสร้างความเดือดร้อนแก่สังคมไทย พอได้ทำจริงๆ ก็ไม่ง่ายเลยที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดของ

ใครบางคนในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร แต่ก็ได้รับคำปรึกษาจากคณะครูและวิทยากร
ที่มีความรู้ด้วยดี จึงไม่ยากจนเกินไป ความรู้สึกต่อการทำโครงการนี้ ข้าพเจ้าดีใจที่ได้เป็นส่วน
หนึ่งของเยาวชนที่ได้ช่วยเยาวชนด้วยกัน การแก้ปัญหาเยาวชนมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย
อันควรนั้นนอกจากจะช่วยลดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียน การออกจากโรงเรียนโดยกลางคันแล้ว
ยังเป็นการช่วยสังคมและประเทศชาติ ในการรักษาเยาวชนของชาติที่จะเติบโตต่อไปในอนาคต
ได้อย่างมีคุณภาพอีกด้วย”

นางสาวรสสุคนธ์ ปักกังเวสั้ง

สวัสดีการ